

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer:
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Osztályrendszer.

Farsang végén időszerű téma ez nagyon. Van rá elég jogcím, hogy az ember az osztályrendszert emlegetse, amely copfját nemcsak hogy elviszi minden multságba, hanem ott fitogtatja legjobban.

Társadalmi életünkben, amely a felvilágosodás tisztító tüzén még nem ment teljesen keresztül, még mindig az osztályrendszer játsza a főszerepet.

Az egész világ telve van hagyományos előítéletekkel. Az emberek vágyainak netovábbja, hogy megkülönböztetett társadalmi állásba kerüljenek s előkelőknek látszassanak. Mindenki a magasabb osztályok régiói felé tör, hogy felülről nézhesse a tömeget. Az a magaslat, amelyre a gyarlóság felkapaszkodik, rendszeresen csak képzeletben létezik s aki felülről akar lenézni, nem veszi észre a saját törpeségét.

Az egyéni értéket az osztályrendszer vak hívei nem ideális mértékkel mérik. Előítélet és földhöz tapadt haszonlesés a mértékek. Az egyén csak mint az osztály tagja s nem mint igazi ember bír értékkel.

Aki felkapaszkodott a magaslatra, az lenézi az alacsonyabbnak vélt osztályokat

s jaj annak, aki vakmerően le akarná dönteni azt a választó falat, amely elkülöníti egyiket a másiktól. Jaj annak, aki megfélemedezik arról, hogy őt a születés joga arra kárhóztatta, hogy szolgálja maradjon az ő urának s arra mer gondolni, hogy egyenlő társadalmi jogokat követeljen a kiváltságosakkal.

Az emberek a társadalmi élet mezején külön zászló alatt, egymástól elkülönített osztályokba sorakoznak. Érdekesoportok képződnek még ott is, ahol mindenkinek az érdeke, joga és kötelessége egyenlő. Elidegenedik egyik ember a másiktól, mihelyt jobb az ugynevezett társadalmi pozíciója. Így keletkezik az az áthidalhatatlan úr, mely osztályokra tagolja az egyenlő jogu embereket.

Hol az egyenlőség, hol a testvériség, hol a demokrácia?

Lázás álmok ezek csupán, beteges agyak képzelődései, amelyeket hajszolunk, amelyek után futunk, amelyekért rajongunk — elméletben. A gyakorlati életben senkinek sem kellene, vagy elérhetetlen vágyak maradnak.

Nézzünk szét a nép között. Talán ott rátalálunk az egyenlőségre, a testvériségre.

Hiszen a milliókból álló nép boldogítására születtek meg ezek az eszmék!

A nép, a szegény szenvedő nép — arisztokratikus irányokat táplál, az osztályrendszernek hódol. A munkafelügyelő munkásai felett olyan ur akar lenni, mint a keleti despoták s a birtokos földművelő más osztályba tartozik, mint a zsellér vagy a béres. Ne is hivatkozzunk az örök emberi jogokra, az alkotó örök törvényeire. Elmélet az csupán. Az élet másra tanít bennünket. Az egyenlőség még társadalmi téren is utópia, mert gyarlók az emberek s a lelki szegények szeretik a hatalmat és a tekintélyt. Maradjon nekik is valami.

Azt mondják, a legönzőbb, legridegebb hatalom a tőke. De ez sem éri el a társadalmi tekintélyt s a hatalomra féltékeny osztályok önzését, mert ez nem tűr meg más hatalmat maga mellett. A társadalmi kiváltság türelmetlenebb és kizárólagosabb, mint a sötét középkor minden kiváltsága. A középkor minden maradványa eltűnt az államok életéből; a felvilágosodás kitörölte a törvénykönyvekből az előjogokat, a születés, a cím, a rang kiváltságait. Voltak, elmúltak. Egyenlő polgára lett mindenki a hazának. De a kiváltságok

TÁRCA.

Visszaesés.

Irta: Pásztor Márton.

Ugy jött, mint egy gyors szélrohám, amely pillanat alatt keletkezve, felkavarja az ut porát s vak dühében, pusztító kedvében neki ront mindennek, ha gyenge falevél, hajlongó nád, vagy keményen ellentálló háztető.

Börsök Andrást is egy pillanat alatt ellepte haragjának vad rohama.

Még hallotta ellenfelének bántó kacaját, még látta a gunyosolyt társai ajkán, de a másik pillanatban már saját hangját sem hallotta, a bogyan ellenére vetve magát felordított:

Az én feleségem?! Te cudar!

Csak a vér tértette magához. Megölt ellenfelének kiömlő vére. A többi fölött végzett a törvény, amely rátette Börsök Andrást kezét.

A súlyos paragrafusok levetkőztették tisztas gunyájából és rabdarótot adtak rá.

Már szegény Börsöknek hasztalan szólott a hazahívogató estharang, napkeltét sem adta tudtára a szürkülő világosság, egy éjszaka lett éjs nappala: a börtön éjszakája.

— A feleségemről mondott rosztat, tekintetes urak — ezzel védte magát a törvény előtt.

— A feleségemről beszélt oly alávalóságot — furdaló lelkiismeretét ezzel csitította.

A törvény elítélte. De lelkiismeretével megbékült a börtön sötétjében, mikor lelkét rémítgetni megjelent előtte ez a rémes alak iszonyatos sebének patakzó vérével.

— Az én feleségem, te cudar? Az én hitvesemet, becsületes hitestársamat merted te be-mooskolni aljas rágalommal, piszkos hazugsággal? Ha száz lelked volna, mind beléd fojtanám, ha százszor életre kelnél, százszor megölnélek!

És kezén könnyű volt a bilincs, nem volt fojtó a börtön levegője. Virágos mezők, szabad rétek helyett keskeny ketrece, megszokott jóllét kényelmes családi tűzhely helyett földre vetett fekhely, asszonyának nevetése helyett rabok röhögése, parancsokat osztó gazdából parancsokat váró rab — mindez nem osigázta el, nem törte össze testét lelkét, mert benső szózata azt mondta szüntelen: úgy kellett tenned, nem tehetted másképp. megérdemelte a gazember!

És görnyedező rabtársai közt egyedül járt egyenesen, lesütött tekintetek közt felemelt fővel. A sok sóhaj, nyögés és panasz közé, mik betöltik éjente a magányos cellákat, nem vegyült az ő jaja is, ő nem sirt, nem átkozódott, nem volt panasz-szava, őt mindettől megkímélte az, hogy: úgy kellett tenned, megérdemelte!

De egyszer hetek teltével felugrott fektéből,

mintha sziven szurták volna: Hátha ártatlanul öltem meg? Hátha? Nem, az nem lehet. Az én feleségem tiszta, becsületes asszony. Ki meri mondoi, hogy nem az? Ártatlan nőt vádolt, meg is lakolt érte!

De másnap ismét felvillant lelkében és ajkán volt a szó: Hátha?

— Nem, nem lehet igaz! Hisz oly szelid, jámbor. Féltő gonddal gondoz, lesi minden szavam. Szegénységéből jóléte emeltem, cseléd árvaságból maga asszonyává tettem, hogyan esalhatna meg. Nem, nem! Szegény feleségem, még én is vádolkak?!

De csak nem maradt el a gonosz kísértő: Hátha?

És hasztalan mondotta: Nem, nem lehet igaz, börtöne zugából — innen is, onnan is — hal-latszott suttogás: hátha? Éjjel e szó verte el álmát, nappal, kényszer munkája közben a gyalu hangja csak e szót ismételte: hátha, hátha?

S innen kezdve meggörnyedt, megtört Börsök András is. Lesütött tekintettel, sápadt, becsületes arccal, görnyedten járt ő is. Az ő celláját is betöltötte a sóhaj, nehéz szívének fájó keserve. . . . A börtönből is van szabadulás. Megnyilik egy-egy cella ajtaja, hogy elhagyja lakója örökre.

Egyiket mély földből még mélyebb földbe viszik, hosszú éjszakából örök éjszakába, de a

a társadalomban tovább élnek. Elsáncolták magukat az osztályok kínai falai közé. Nem haltak meg, sőt tenyésznek, mert csiráit, mint a bolondgomba spóráit, a világ minden részébe elviszi a szél. És a gyenge agyban, üres szívben hamar megfogamzik, buján tenyészik, mint nedves odokban a pöfeteg.

Az idealisták még mindig papolnak. A szeretet fogja diadalra juttatni az emberi egyenlőség jogát. Ez az egyetlen erő, amely megtudja dönteni a társadalom kinövését: az osztályrendszert. Ez fog diadalt aratni az ósdi szellem felett s legyüri azt az előítéletet, amely félti öröklött hatalmát. Az eszmék már el vannak hintve, a rendszer alá van ásva, mert a szeretet hatalma dönteti a mohos falakat. Ezt hiszik, ezt reménylik az idealisták.

Hiába hisznek, hiába remélnek. Sok beszéddel nem török meg az elfogultság bástyáit. Fegyver kell annak, erős fegyver. A felvilágosodás fényével kell bevilágítani az odukba s a jobbak követik a fényt, mert jobb az embernek igazi embernek lenni, mint barlanglakónak. Akinek szeméi megszokták a sötétséget, hadd őrizze tovább az üres várat, amelynek az ajtaján senki sem kopogtat, csak falait dönteti az idők szelleme.

A gyenge tehetségű és gyenge elméjű iskolás gyermekek.

A napokban kapták meg a középiskolai tanulók bizonyítványait, amely sok családnak hosszú időkre kiható örömet, de sokaknál oly bánatot okozott, mely bánat lenyűgözi a család kedélyét. Hogyne, mikor a család összes reményének tönkrevetését jelenti a rossz bizonyítvány.

Rosz apa az, ki fiából nem szeretné s nem akarna nagy embert nevelni, de még rosszabb az, ki elfogulva itél fia képességeiről s nem látja be fiának gyengeségét a nagy utra, mely előtt áll s addig erőlteti fiának iskoláztatását, míg fia félműveltséggel megakad.

Nem céloz most az, hogy a szülőknek taná-

másik élve juthat ki, — ki isten szabad ege alá!

Kiszabadult Böresök András is.

Faluja határán haragszó fogadta. Leborult a földre, faluja földjére s zokogott, sirt keservesen. Lágyan, szeretettel simogatta arcát a hazai szellő, a patak hűs vízzel kínálta; a természetnek mindegy, rab vagy szabad, bűnös vagy büntetlen, szeretetében egyformán részesít mindenkit.

Este, holdvilágos szép este volt, mikor Böresök hosszú évek után ismét végig ment az oly ismerős uton egész háza kapujáig.

Rohanva ment volna, de csak vánszorgott. Űzte, hajtotta előre a kínos bizonytalanság, de visszatartotta lépteit: hátha?

A kapu nyitva volt, észrevétlen ment be rajta, s jutott szobája ajtajáig. Hangos nevetés, esapongó jókedv hallatszott ki. Ijedten hátrált vissza. Ez nem az ő háza. Itt csendességek kellene lenni. Ha a ház gazdája a börtönt sinyli, ki mer itt vigadni?

És ment vissza az utcára, jobban szemlére venni a házat. Az ő háza, szülőitől öröklött háza. Ott van a kapu fölött cifra betűkkel: Építették e házat Böresök István és neje, az Urnak 1870. esztendejében. Áldás a belépőre, béke a távozóknak.

Visszakullogott ismét az ajtóhoz és hallgatózott.

esot adjak arra nézve, hogy mily pályára adják s erőltessék fiaikat, csak arra akarom figyelmeztetni, hogy mily esetben ne erőltessék. Melyik szülő az, ki belátja s elismeri szeretett gyermekéről azt, hogy az gyenge tehetségű vagy gyenge elméjű. Egyik sem teszi s ennek beismerése első pillanatra ellentétesnek látszik a szülői szeretettel. Nem is kívánná senki, hogy ezen nehéz beismerést a szülő megtegye, ha ennek elhallgatása s beismerési nem akarása nagy következménnyel s kárral nem járna úgy a szülőre s gyermekére, mint az iskolára s társadalomra.

Mennyi idejét, türelmét s fáradságát őrli meg a tanárnak egy ily gyengetehetségű tanítvány? De ez nem volna nagy kár, ha legalább a tanár önfeláldozó fáradsága nem volna hiábavaló, de sajnos mindig kárba vesztett munka ez.

Kétkedve kérdezik a szülők: hát van oly gyengetehetségű gyermek, kinek ezen betegségét fel nem ismerve még iskolába is küldenek szülőik?

Ezen kérdésre szépen megfelel egy a napokban megjelent könyv, Dr. Ranschburg Pál ideggyógyorvos munkája: „A gyengetehetségű s gyengeelméjű iskolás gyermekekről stb.” Bár a könyv borítékán az olvasható, hogy orvosok és paedagogusok számára iratott e füzet, olvassák el e füzetet a szülők is, kik gyermekeik jövője iránt érdeklődnek, tanulhatnak belőle s bizonyára lesz olyan is, ki gyermeke jövőjét tekintve, nagyobb bajnak veheti elejét.

Csodálkozva olvassuk e füzetből, hogy aránylag mily nagy számmal vannak e szerencsétlen gyengeelméjű gyermekek, kik, ha betegségüket idejében fel nem ismerik, legtöbbször a bűn leltőjére tévednek s börtön lesz fel nem ismert betegségüknek következménye.

Ezen kérdés csak a legújabb évtizedekben hívta fel az érdekeltek figyelmét, de ez onnan van, mert éppen a legújabb időben annyira elharapódzott betegségek megnövekedtek e szerencsétlenek számát annyira, hogy védekezniük kell a baj ellen.

E szerencsétlen gyermekek bajának elterjedtségéről némi fogalmat nyújt az, hogy fővárosunkban számuk évenként meghaladja az ezret s ez arra indította kormányunkat, hogy a kérdést folyton felszínen tartva külön iskolát szervezett a szerencsétlenek számára.

Külön iskolát? Miért? A tapasztalat kényszerít erre. Az ily gyermek legtöbbször a tanító legnagyobb önfeláldozó fáradsága s küzködése mellett sem képes arra, hogy a legelemibb ismereteket is elsajátítsa s így fáradozása hiába való s csak a többi tanítványra szánt időt lopja el hiába; de beteg embernek orvosi gyógykezelés kell, nem pedig hiába való fáradozása az amúgy is gyenge elmének s ez indította kormányunkat arra, hogy ezen szerencsétlenek számára szakavatott emberekre bízott gyógyintézetet szervezzen.

A hogy hirtelen fölrántotta a szoba ajtaját, ketten ugrottak fel rémülten s halálra dermedten, ahogy a belépőt felismerték.

A férfit térítette az életösztön előbb magához, egyik gyorsaságával menekült a nyitott ajtón. Böresök hagyta futni. Neki az asszonnyal volt leszámolni valója.

— Megjöttem. Hazajöttem a börtönből hozzád — s közelebb jött egy lépést — ki volt ez? Te ennek az embernek a szeretője vagy!

Dacosan felelt az asszony:

— Inkább a szeretője annak, mint egy rabviselt ember felesége.

A hány csepp vér volt még a férfiben, mind az agyába szökött.

— Verjen meg az Isten! Miattad lettem gyilkos, ártatlan ember megölője! Mert igazat mondott. Cudar, hitvány nő vagy. Miattad lettem rab, hát kerüljek miattad még egyszer oda vissza te cafat! Te

S Böresök András most már mint visszaeső bűnöst a súlyos paragrafusok ismét kivetkőztették saját gunyájából s ráadták a rabdarócot. Nem is vették le róla, csak azon a napon, mikor mély földből a még mélyebb földbe vitték. Hosszu éjszakából örök éjszakába.

vezzen, hol a folytonos orvosi megfigyeléshez mértén oktatják őket a legkevesebbre s legszükségesebbre.

Ezen kérdés tárgyalásánál legelső, de egyúttal legfontosabb a baj felismerése, mely azonban csakis akkor lehetséges, ha a szülő gyermekét elfogulatlan szemmel vizsgálja s gyanusát észlelvén, nem titkolja el azt, hanem orvosi tudásra bizza a betegség pontos diagnózisát s gyógyítását.

Legtöbb ily gyermek későn fogzik, járnai és beszélni későn tanul s gyakoriak a csont elgörbülések. Az odanőtt fülempa, a fülkagyló rendellenessége, csipkézett, rendetlenül elhelyezett fogak, rendellenes koponya alkat s szabálytalan alakú pupillák, kancsalság, nagyfokú túllátás, nagyothallás mind oly gyanus tulajdonságok, melyek a gyengeelméjűséget gyaníttatják a figyélővel, mint az eddig megfigyelt esetek bizonyítják.

A folytonos izgékonyosság, fecsegés, folytonos játsszani akarás, az élénk illuzióra hajló képzelet, inkább a magolásra, mint az értelmes tanulásra való hajlandóság; másfelől az igen csendes természet, a közömbösség vagy folytonos bárgyu derűtlenség mind oly tulajdonságok, melyeket az eddig megfigyelt példák alapján a gyengeelméjűség szimptomáinak tarthatunk.

A gyengeelméjűeknek közös tulajdonságuk, hogy folytonos figyelemre képtelenek s az írást, olvasást s egyszerű számolást alig sajátítják el, önzök, makacsok s erkölcsi érzékük alig van.

Indulatosak, az állatot kinezik, csavargásra hajlandók, hallucinálnak, álmukban beszélnek, hadakoznak, ébren gyakran szédülnek, vagy elájulnak; beszédjük selypítő, akadozó s dunnyogó. Tanulmányi tekintetben osztálytársaikkal szemben feltűnően hátramaradnak s legtöbbször osztályismétlés után is megakadnak.

E szimptomákat kísérik a szülők figyelemmel s ha ezekből néhányat is felismernek, ne titkolják el, hanem nyíltan s őszintén bevallva az orvosnak gyanujukat, kérjenek tőle tanácsot. Ezen megfigyelésre a szülőket nemcsak a szülői kötelesség kötelezi, hanem az is, hogy legtöbbször ők maguk, vagy pedig elődeik az okai gyermekeik szerencsétlenségének.

A gyengeelméjűségnek kétféle oka van: szerzett, vagy öröklött. A szerzett betegség könnyebb természetű s kóros gyengetehetségnek nevezzük, az öröklött kóros gyengeelméjűség sokkal súlyosabb következményekkel jár. Mindkét betegségnek a tulajdonképpen ok a test kóros szervezete s így csakis orvosi kézre kell bízunk gyógyítását.

A szerzett gyenge tehetség testi oka: nagyobb betegségek átszennvedéséből származott idegbaj és ideggyengeség s az önfertőzés különösen, míg az öröklött gyengeelméjűség oka a szülők ideg- betegségei, tuberkulotikus bántalmak, vérokonsága, alkoholismusa, az anya lelki rázkódtatásai a terhesség idejében s ivarszervi bántalmak, a szülők skrofulotikus, rachitiszes s bujakóros test és véralkata.

Ezekből kitűnik, hogy a gyermekek gyengeelméjűsége legtöbbször a szülők vagy elődeik testi bántalmaiból származik s így a szülőknek kétszeres kötelessége ezen baj felismerésére irányuló állandó, elfogulatlan megfigyelés.

Az orvos és paedagogia megteszi kötelességét, de csak úgy tudja ezt teljesíteni, ha a szülők támogatják őket avval, hogy gyermekeik testi és lelki fogyatkozásait nyíltan bevallják s tanácsukat kikérik.

A könyv címe: Gyengetehetségű és gyengeelméjű iskolás gyermekek, a világhírozott és szerzett gyermekkori gyengeelméjűség kórtana, pszichológiája és gyógytana, orvosok és paedagogusok részére írta: Ranschburg Pál ideggyógyorvos. Ára 1 korona. Budapest 1903. Athaenum.

Dr. Kovács Gyula
áll. főgimn. tanár.

Megyei rendes közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága február havi ülését Hertelendy Ferenc főispán elnöklésével f. hó 8-án tartotta.

Elnöklő főispán üdvözi a törvényhatósági bizottság megjelent tagjait, az ülést megnyitja s a közgyűlési jegyzőkönyv bitelesítésére Csillag Gyula és Udvardy Ignác bizottsági tagokat jeleli ki.

A törvényhatóság állapotáról szóló alispáni jelentést, valamint a számonkérőszék üléséről felvett jegyzőkönyvet a közgyűlés tudomásul vette.

A vármegyei közigazgatási bizottságban üresedésben levő egy tagsági helynek, valamint a központi választmányban üresedésben levő tagsági helynek választás utján való betöltése végett a titkos szavazást elnöklő főispán a közgyűlés óhajának megfelelőleg olyképp rendelte el, hogy mind két állásra a szavazás egyszerre történjék és pedig két szavazatszedő küldöttség közreműködése mellett olyképp, hogy az első szavazatszedő küldöttségbe Staniszlavszky Adolf elnökle alatt ifj. Thassy Imre és Malatinszky Ferenc, a második szavazatszedő küldöttségbe Tóth István elnöklése mellett Margitai József és Nagy László bizottsági tagok választottak s a szavazás tartamára a közgyűlés felfüggesztetett.

A szavazás befejezése és a szavazatlapok összehátrólása után — a folytatólagosan megnyitott közgyűlésben — kihirdettetett a szavazás eredménye, mely szerint a közigazgatási bizottságba *Vizlendvay Sándor* és a központi választmányba *Malatinszky Ferenc* tagul szótöbbséggel megválasztottak.

József főhercegnek leánya, Klotild főhercegnő elhunyt alkalmából a vármegye alispánja által intézett részvénytilatkozatra küldött köszönő iratát a közgyűlés tudomásul vette.

A kiküldött bizottság javaslatához képest a közgyűlés az árwapénztár kezelésénél az egyénekenkénti pénzkezelési rendszer behozatalát elhatározta s e határozatnak megfelelőleg a szabályrendelet egyes pontjait megváltoztatta s ez irányú határozatát jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjeszti.

Muravid község képviselőtestületének a kataszteri és telekkönyvi birtokívek elkészítése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés feloldotta.

A marhahajtásról és marhahajtó utakról szóló szabályrendelet tárgyában javaslatot végzett a vármegye alispánjának elnökle alatt a vármegyei főjegyző, tiszti főügyész, központi főszolgabíró, megyei állatorvos és a mezőgazdasági bizottság tagjaiból álló bizottság küldetett ki azzal, hogy a minisztériumból leküldött szabályrendelet tevezet sokszorosítottassék és tanulmányozhatás végett a kiküldött bizottság minden egyes tagjának megküldessék.

A járóműveknek jelző táblával leendő ellátása tárgyában szabályrendelet tervezet készítése céljából alispán elnökle alatt a vármegyei főjegyző, tiszti főügyész, központi főszolgabíró, megyei állatorvos és Csillagh Gyula, Deák Mihály és Szily Dezső törvényhatósági b. tagokból álló bizottság küldetett ki.

A vármegyei nyugdíjválasztmány javaslatára özv. Nagy Józsefné özvegyei nyugdíját évi 440 K-ban, Cseh Sebestyén rendelkezés alatt álló volt vármegyei hivataloszolga nyugdíját évi 504 K-ban, Paesai Sándor novai tisztikatonáét évi 432 K-ban, Szekeres János káptalanfai lakos törvh. utkaparóét évi 168 K 96 f-ben, Kránicz Mihály paisszegi lakos törvh. utkaparóét évi 132 K 40 f-ben, Kránicz Emánuel máhomfai lakos törvh. utkaparóét évi 216 K-ban állapította meg a közgyűlés.

Kozáry Lajos közigazgatási kiadónak szolgálati idejének 1879. január 1-től kezdődőleg leendő megállapítása tárgyában beadott kérelmét — tekintve, hogy szolgálatát megszakította — a közgyűlés nem teljesítette.

Hasonlóan nem teljesítette a közgyűlés a volt vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselőnek abbéli kérelmét, hogy a vármegyei nyugdíjalapra befizetett nyugdíjjárulékaik visszautaltassanak, mert kérelmük a fenálló törvények és szabályrendeletekkel ellenkezik.

Emmer József andráshidai utkaparónak a közgyűlés 50 K segélyt szavazott meg.

A sormási koresmai haszonbér leszállítása tárgyában, a *szentgrótpolgárvárosi* körjegyzőséghez tartozó községeknek a közgyám fizetésének megállapítása tárgyában, *Sőjtör* községnek a körjegyzői lakás és iroda helyiségeihez szükséges ingatlan szerzése és eladása tárgyában, *Nagykanizsa* r. t. városnak ingatlan vétele tárgyában, *Garaboncz* községnek a garaboncz—balatonmogyoródi községi közdülő utnak a közzei közlekedési közutak sorába leendő felvétele tárgyában, *Kerkaujfalu* községnek a posta-küldőne fizetésének megállapítása tárgyában, a *bagonyai* körjegyzőséghez tartozó községeknek posta-küldőne állás szervezése és fizetésének megállapítása tárgyában, *Zalaszentgrót* községnek ingatlan szerzése, *Szepezd* községnek ingatlan eladása, *Aranyod*, *Csáford*, *Tüskeszepetér*, *Csáktornya*, községeknek s a *sárszegi* körjegyzőséghez tartozó

községeknek községi pótdó törlése tárgyában hozott képviselőtestületi határozatait a közgyűlés jóváhagyta.

Bedő Györgyné zalaegerszegi lakosnak a belügyminisztertől leküldött kérelmére néhai vármegyei számtiszt fiának temetési költségeire a közgyűlés 150 K segélyt szavazott meg.

Rédics község képviselőtestületének a község tulajdonát képező államadóssági kötvénynek az urberek részére leendő átengedése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés megemléstette.

Boldogfa, *Ebergény*, *Szenterzsébethegy* és *Szentmihályfa* hegyközségek rendtartási szabályzatai módosítás végett visszaadtak.

A esáktornyai mezőgazdasági bizottságban lemondás következtében megüresedett egy tagsági helyre a közgyűlés Horváth Ignác urodalmi számtartót választotta meg.

A póttársasorozat során első helyen felolvasott dr. Jankovich László gróf volt vármegyei főispánnak a vármegye közönségéhez és a vármegyei tisztikarhoz intézett bucsuirata, melyet a közgyűlés köszönettel vett tudomásul s erről dr. Jankovich László gróftól válaszból értesíti.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megkeresésére a közgyűlés elhatározta, hogy a vármegye épületeit nevezett intézetnél fogja biztosítani.

Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestületének azon határozatát, mellyel a sertések kijáratását betiltotta, a beadott felelkezés elutasítása mellett a közgyűlés jóváhagyta.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottság február havi ülést *Hertelendy* Ferenc főispán elnöklésével f. hó 9-én tartotta.

Az alispáni és főorvosi havi jelentés január hóról felolvasatván, a bizottság azokat tudomásul vette.

A börtönvizsgáló bizottság tagjaivá az 1904. évre a vármegye főispánja Zalaegerszegré Deák Mihály, Szily Dezső és Thassy Kristóf, Nagykanizsára Eperjesy Sándor, Koller István és dr. Ruzsicska Kálmán, Balatonfüred, Tapoleza és Keszthelyre Bogyay Maté, Sümegre Bareza László, Alsólendvára, Letenyére, Csáktornyára és Perlakra Ziegler Kálmán bizottsági tagokat nevezte ki.

Olvasatott a kiküldött bizottság jelentése a zalaegerszegi vásártér kibővítéséhez szükséges telkek megszerzése tárgyában január hó 30-án tartott tárgyalás lefolyásáról. A jelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette s az összes iratokat a kártalanítási eljárás megindítása végett a kir. törvényszékhez átteszi.

A zalaegerszegi kórházi élelmezőnek segély tárgyában a kórházi bizottsághoz intézett s ott elutasított, megfélebbezett kérelmét a közigazgatási bizottság is elutasította.

Indítvány tételén a Tihany—Aszófő—nemespécselyi törvényhatósági közutnak Veszprémmegyében folytatását képező szakaszának a megyei utak sorába való felvétele tárgyában, a közigazgatási bizottság az 1891. évi I. t.-c. alapján ennek foganatosítása végett megkeresi Veszprémmegye törvényhatóságát.

A közigazgatási bizottság felíratilag megkeresi a kereskedelemügyi minisztert az iránt, hogy a dunántúli h. é. vasuton Zalaegerszegről a 6318. sz. vonat akként indíttassék meg, hogy ennek a Zalaszentivánról d. u. 6 óra 3 perckor Nagykanizsa felé induló vegyes vonathoz csatlakozása legyen.

A pécsi posta- és távirat igazgatóság átiratában véleményt kér a Batykon vagy Végeden felállítandó postaügynökség tárgyában. A közigazgatási bizottság a szóban forgó postaügynökségnek áldozatok árán való felállítását nem javasolja.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy a déli vasutnak Nagykanizsa—Bécsújhegyi vonalán levő „Zalaszentmihály—Pacsa” nevű állomás nevének megváltoztatása iránt intézkedni nem kíván.

Az 1904. évi kavics felosztási tervezetet a közigazgatási bizottság a járási utbizottságok javaslata alapján végleg megállapította.

A tapolezai utbizottság elnökévé a közigazgatási bizottság báró Puttheány Géza törvényhatósági bizottsági tagot választotta meg.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a mi-

niszter ezen időszakban végleg eldöntötte a Szoboticza és a hozzá iskolailag csatolt Juresevecz, Benkovecz és Stefanecz községek által Szoboticzán fenntartott iskola jellegét és állami kezelésbe átvételét; megállapította az állami kezelés összes személyi és dologi viszonyainak keretét. Ezen időszakban revízió alá vették a vármegye összes állami iskoláinak törzskönyveit. Ezen időszakban kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a molnári és gánicsai áll. iskolákat és a gánicsai állandó gyermekmenedékházat, az alsólendvalakosi, kapezai, eserenecsőzi, tüskeszéri, alsó- és középbisztricezi, adriancezi, lippahőzi, issakőzi, deklezsini, bellatincezi és hotticzei r. k. iskolákat. Második, illetve harmadik tanítói állás szervezése szükséges a mellinci állami, a középbisztricezi, hotticzei és eserenecsőzi r. k. iskoláknál. — Iborfia és Hosszufalu községek tarthatatlan állapotban levő iskolaépületük helyébe emelendő új iskolaházuk tervét és költségvetését bemutatták. — Zánka község az építkezési járulmányok ügyében hozandó végleges megállapodásra felhivatott, valamint Lovászi község nedves és egészségtelen iskolája helyébe építendő új iskolaház terveinek és költségvetésének sürgős bemutatására.

A miniszter ötödéves korpótlékot utalt ki a *szepteneki* r. k., *bucsuszentlászlói* izr., *vászolyi* r. k., *raposkai* r. k., *szilgigeti* r. k., *nyirádi* r. k. és *hegymagasi* r. k. iskolák számára, miről az illető iskolák fentartóit a miniszteri rendelet másolatával értesíti a bizottság.

A *beliczai* és *kerkaszentmiklósi* r. k. iskolák államsegély kérvényét a bizottság a miniszterhez pártolólággal terjeszti fel.

Irvits Gyula és *Pethő* Elia keszthelyi községi iskolai és *Schönbeck* Ignác zalakoppányi községi iskolai tanító illetve tanítónő megválasztását a közigazgatási bizottság megerősítette.

Pesty Lajos nagyrései tanító ítelményei ügyében a főszolgabírói jelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

Zalavár község előjáróságának kérelmét a bizottság jelentéstétel végett kiadta a kir. tanfelügyelőnek.

A perlaki gazdasági ismétlő iskola 1903. évi számadását megvizsgálás végett kiadták a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségeknek.

A miniszter a zalaszentiván II-ik tanítói állás és a mindszentkállai II-ik tanítói állás szervezéséhez államsegélyt csak azzal a feltétellel helyezte kilátásba, ha maga a község is 400—400 K-t biztosít a fentartáshoz, amiről az illető községeket a bizottság értesíti.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál december végén hátralékban volt 3.915, januárban beérkezett 4.910 s így elintézés alá kerül 8.825 ügydarab, amelyből januárban feldolgoztak 4.462 dbot s így január végén hátralékban maradt 4.363 ügydarab; az irodánál december végén hátralékban volt 1.476, januárban leírás végett kiadott 4.462 s így elintézés alá került 5.938, melyből januárban leírtak és expedáltak 4.826 dbot s így január végén hátralékban maradt 1.112 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a kataszteri nyilvántartáshoz hatóságoktól és magánosoktól január hóban beérkezett 696 birtokváltozási eset, melyből 663-at keresztül vezettek. Január hóban befolyt 156.652 K 50 f adó; leírtak egyenes adóban 26.163 K 34 f-t, hadmentességi díjban 56 K-t; fizetési halasztást 12 esetben, ideiglenes házádomentességet 64 esetben engedélyeztek.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye január havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést olvasta fel a közigazgatási bizottság február havi ülésén:

Az időjárás változó volt, amennyiben részben derült fagyos, részben pedig borult és nedves idő uralkodott.

A felnöttek és gyermekek közegészsége, viszonyítva a múlt december havhoz, némileg javult, amennyiben a légző szervek hurutos és lobos megbetegedése kevesbedett és a gyermekek között uralkodó vörheny és kanyaró miatt a megbetegülések száma apadt.

A fertőző bántalmak közül roncóló toroklobban beteg volt 33, gyógyult 19, meghalt 10, ápolás alatt maradt 4; *hasi* *hagymázban* beteg volt 24, gyógyult 16, meghalt 1, ápolás alatt maradt 7; *kanyaróban* beteg volt 178, gyógyult

104, meghalt 2, ápolás alatt maradt 72; *fültő mirigylobban* beteg volt 9, kik mind meggyógyultak; *báránymilőben* beteg volt 10, gyógyult 9, ápolás alatt maradt 1.

Rendőri hullaboncolást 3 esetben teljesítették; a halál legközelebbi okát 2 esetben szívszélhűtés, egyszer pedig elvérzés okozta.

Hullaszemle négyszer fordult elő.

Öngyilkosságot Luterics Viktor perlaki lakos követte el, aki magát agyonlőtte. *Öngyilkossági kísérletet* Vági Katalin 17 éves sümei lakos követett el, aki villót ivott, azonban ennek következményétől a kellő időben ért orvosi segítség megmentette.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak két egyén esett áldozatává. Egyik Körmenyi Dénes hegyesi molnár, a malomkerekek közé esett; a másikat, Pánkovics József galamboki lakost, a ledülő fa agyonütötte.

Elmekórnak két esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát; mindkettőt, mint közveszélyeset, az országos tébolydába szállították.

Vesztség gyanújában levő eb két nagykanizsai gyermeket mart meg, akiket védőtás céljából a budapesti Pasteur intézetbe szállítottak.

Hét éven alul levő korban elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 30. Az elsőfoku hatóság e miatt 12 elmarasztaló és 7 felmentető végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a megfelelő tárgyalások ez ideig befejezést még nem nyertek.

Végül bátorodom a tekintetes közigazgatási bizottsággal közölni, hogy e hónap folyamán a kiskánizsai elemi iskolát vizsgáltam meg.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár közgyűlése.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár Részvénytársaság tizenegyedik évi rendes közgyűlését dr. Háy István igazgatósági elnök elnöklésével f. hó 8-án tartotta.

Elnök üdvözlővén a megjelent részvényeseket, a közgyűlést az alapszabályok értelmében határozatképesnek nyilvánítja és megnyitja.

Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentést, mely nyomtatásban a részvényesek mind-egyikének megküldetett, a közgyűlés felolvasottnak tekintette és helyeslőleg tudomásul vette.

Ezután a közgyűlés a zárszámadást megvizsgálta, a mérleget megállapította és a 38.261 K 80 f évi tiszta nyereségy felosztására nézve elfogadta az igazgatóság javaslatát, amelyet a felügyelő bizottság is elfogadásra ajánlott. A javaslat szerint minden részvény után kamat és osztalék címén 30 K-t számítva, a 800 db 200 koronás részvényre összesen esik 24.000 K, 15%-ot = 4.141 K 63 f-t fordítanak a tartalékalapra, 5%-ot = 1.380 K 54 f-t a külön tartalékalapra, 16%-ot = 4.417 K 71 f az elnök, vezérigazgató, felügyelő- és számvizsgáló bizottság és kezelő tisztviselők részére jutalomdíj, 120 K-t a segédkönyvvezetőnek, 100 K-t a könyvvezető gyakornoknak jutalmul, 100 K-t a szolgának, 470 K-t jótékonycélra fordítanak, 3.531 K 92 f-t pedig átvisznek az 1904. évi nyereségszámlára.

Az évközben kiadott 152 K 50 f-en kívül jótékonycélra közgyűlésileg megszavazott 470 K-t következőleg osztják fel: 70—70 K a népkönyvtárnak és karácsonyfaegyletnek; 30—30 K a tűzoltóegyletnek, nőegyletnek, chanukaegyletnek, kenyéregyletnek, elaggott iparosok alapjára; 20—20 K a Dunántuli Közművelődési Egyesületnek, a főgimnáziumi, a polgári leányiskolai segítő egyesületnek, felsőkereskedelmi iskolai két legjobb érettségig tevő tanulóknak, munkásegyletnek, izr. betegsegélyző egyesületnek, polgári leányiskolai példás viseletű és szorgalmas növendékek jutalmazására, a zalamegyei általános tanfő testület zalaezerszegi járásköre segítő egyesületének.

A közgyűlés ezután úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak ügybuzgó munkásságának elismerése mellett a felmentvényt megadta.

A közgyűlés utolsó tárgyát az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak három évre megválasztása képezte.

Egyhangulag, közfelkiáltással megválasztottak; a) *igazgatósági tagokul*: dr. Berger Béla, Büchler Jakab, dr. Czinder István, Deutsch Ferenc, Dervarics Lajos, Fischer Pál, dr. Halász Miksa, dr. Háy István, Kroszt Gyula, Königmayer

János, Marton László, Nagy Károly, Schütz Frigyes, Varga Vilmos, Várhidy Lajos, Weisz Tivadar; b) *felügyelő bizottsági tagokul*: Balassa Benő, Csutor János, Lányi Kálmán és Udvardy Vince.

A zalaezerszegi ipartestület közgyűlése.

A zalaezerszegi ipartestület évi rendes közgyűlését Kovács László testületi elnök elnöklésével f. hó 7-én tartotta.

Elnök üdvözlő a megjelent testületi tagokat, az ülést megnyitja, a jegyzőkönyv hitelesítésére Nagy Pál és Bita Lajos testületi tagokat kéri fel s jelenti, hogy az elsőfoku iparhatóság Duzár Istvánt, a Zalamegyei Központi Takarékpénztár pénztárnokát, iparhatósági biztosul kinevezte, amit a közgyűlés örömmel vett tudomásul. A jelen volt biztos megköszönte a szíves óvációt s a testület tagjait vállalt munkásságra, összetartásra figyelmeztette.

Ezután felolvastatt az 1903. évre vonatkozó elnöki jelentés, amely megemlékezik a parlament egész évi sivár munkásságáról, mely jelentékeny sulyal nehezedett a magyar iparra, amely miatt az ipartörvény módosítása tárgyában megindult üdvös mozgalom csak a kezdet stádiumában maradt, pedig a helyes irányban módosított ipartörvény volna hivatva a szomorú sorsra jutott iparos osztály anyagi helyzetén javítani s megelhetést biztosítani. Felemlíti a testület belügyeit illetőleg a jelentés, hogy a múlt évi közgyűlés határozatához képest az országos hitel-szövetkezethez 300 K-t az előjáróság elküldött s így a testület részjegye jelenleg 500 K; a zalaezerszegi takarékpénztár részvénytársaság az előjáróság megkeresésére a testület jelzalog kölcsöne után a kamatlatat 5³/₄%-ra leszállította; a pénzügyminiszter a testület megkeresésére a testületnek a szálló céljaira korlátlan italmérést engedélyezett azzal a kikötéssel, hogy a testület tartozik 3 éven belül a testület székházában a szálló céljaira alkalmas helyiségről gondoskodni. A testület az iparos ifjakkal együtt 2 mulatságot rendezett, amely 231 K 60 f-t jövedelmezett; lépéseket tett a testület a városi új helypénzdíjszabályzatnak a helybeli iparosokra sérelmes részének módosítása tárgyában; képviseltette magát a helybeli kath. legényegylet zászlószentelési ünnepélyén, továbbá a debreczeni országos cipész kongresszuson, a testület az iparos tanoncokkal munkakiállítás rendezett, amelyen 56 iparos 92 tanonccal képviseltette magát; megkereste a testület a kereskedelem-ügyi minisztert az iránt, hogy a folyó évben cipész- és bőripari tanfolyamot rendezzen városunkban s valószínű, hogy a kérdéses tanfolyam júniusban megnyílik; tartott egy rendes és egy rendkívüli közgyűlést, 12 rendes és 5 rendkívüli előjárósági gyűlést; a békéltető bizottság 9 esetben tartott ülést 26 ügy békés elintézését nyert, míg 3 ügy a bírósághoz tetétt át elintézés végett; tanoncszerződés kötött 91, tanonc bizonyítvány kiadott 55. Végül a jelentés meleg hangon emlékezett meg a testület elhunyt tagjairól.

A közgyűlés az elnöki jelentést helyeslőleg tudomásul vette, egyttal az évközben elhunyt testületi tagok emlékét jegyzőkönyvileg örökléte meg.

Az 1903. évi zárszámadást, melyet a számvizsgáló bizottság megvizsgált és helyesnek találta, a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette s a testületi pénztárosnak a felmentvényt megadta.

Az 1904. évi költségvetést az előjáróság javaslatához képest következőleg állapította meg: *Bevétel*: tagdíj 860 K, beiratási-díj 600 K, tanoncok szegődésének után 440 K, tanoncok felszabadulása után 540 K, segédek be- és kijelentése után 260 K, lakbérből 769 K, munkakönyvek után 20 K, testületi lakbér 240 K, várostól tanoncok jutalmazására 100 K, előre nem látott bevétel 150 K, összesen 3.970 K. *Kiadás*: személyi járandóságok 1.350 K, testületi lakbérre 240 K, irodai szerek és nyomtatványok 100 K, fűtés- és világításra 50 K, tanoncok jutalmazására 100 K, Asphalt részvénytársaságnak 42 K 20 f, tűzbiztosításra 10 K 16 f, adóra 126 K 08 f, kamatokra 962 K 29 f, elaggott alapnak 50 K, ház tatarozásra 40 K, előre nem látható kiadásokra 400 K, remélhető pénztámaradvány 499 K 27 f, összesen 3.970 K.

Az új alapszabályok értelmében kilépő egy

számvizsgáló bizottsági és nyolc előjárósági tag helyébe — a kijelölt választmány javaslatára — Pfeiffer Henrik számvizsgáló bizottsági tagnak, míg Baly Béla, Zámolt Kálmán, Jány Károly, Keszly Ferenc, Kaszás Kálmán, Zsuppán József, Mauthner Jenő, Németh Ferenc előjárósági tagnak megválasztottak.

Kaszvár Márton testületi tag beadványát, tanulmányozás és ennek alapján jelentéstétel végett, a közgyűlés kiadta az előjáróságnak.

Breisach Sámuel testületi tag indítványára a közgyűlés Kovács Károly volt polgármester és az ipartestület volt első biztosának elhalálozása felett fájdalmát jegyzőkönyvileg fejezte ki s erről az elhalt özvegyét jegyzőkönyvi kivonatban értesíti.

Ugyancsak Breisach Sámuel testületi tag indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az elaggott iparosok alaptörvényének gyarapítása céljából 20 darab perselyt készíttet s azokat egyes kereskedésekben és vendéglőkben elhelyezi.

A kereskedő ifjak hangversenye.

A zalaezerszegi kereskedő ifjak önképző egylete február hó 6-án tartotta hangversenyét, amely mindig az idény egyik ledeérdekesebb eseménye szokott lenni. Minden évben megnyer az egylet egy-két országos hírv művészt, vagy jeles embert s a magasabb műveltséget iránti rajongás — vagy a kíváncsiság — akkora közönséget gyűjt össze, amekkorát alig képes bármely farsangi mulatság összehozni.

Az idén is korán elkapkodták a jegyeket. Egyetlen szék sem maradt üresen s az „Arany Bárán” óriási termében ember ember mellett szorongott. Nemesak a város közönségének minden rétege, hanem egyszersmind a vidék előkelő családai is részt vettek a hangversenyen.

A műsor minden pontja művészi magaslaton állott. Kipróbált dilettásaink, művészeink szerepeltek Hoek János, az országos hírv szónok mellett. Az estély fénypontját természetesen Hoek János előadása képezte.

A műsor a következő volt:

Első szám. Mendelssohn: »Hegedüverseny« (op. 64). Allegro molto appassionato. Andante. Allegro molto vivace. Hegedűn előadta: Sándor Zsigmond, zongorán kísérte: Mihalovics Alice kisasszony.

Sándor Zsigmond hegedűjátékát már ismeri a közönség. Művészi felfogással, kifogástalan technikával játszik.

Mihalovics Alice kisasszony ura a zongorának. Mesterien ad elő s zenei tudása oly magas színvonalon áll, hogy ahoz dilettáns kritikusknak hozzászólni sem szabad.

Második szám. Skublies Antika urnó egy kedves részletet énekelt a) »Sevillai borbély« című operából, b) Frater: »Lehullott az őszi rózsalevele«, — Bishitzky Miksa zenetanár kísérte mellett.

Erről a számról nálunk illetékesebb kritikusi véleményét mondjuk el. Hoek János azt jegyezte meg, hogy: annyira kedves, keresetlenül bájos, üde volt az az ének, mint a tavaszi szellő rebbenése. Szívvel jött, szívhez szólt, mint a madárdal.

Skublies Antika urnó a mi kis városunk dalos madara s abban az óvációban, amelyben a közönség részesítette, dalainak hatása nyilvánult meg.

Harmadik szám. Ezután Hoek János lépett az emelvényre.

Nem húzott elő nagy esomó irást, mint a felolvasók, csak egy kis vázontáblás jegyzőkönyv volt a kezében, mint valaha tanár korában. Leült az asztal mellé, megköszönte a meghívást és a szíves fogadtatást; mikor azonban beszélgetésének tárgyára tért át, felállott s a szónak avval az egyszerű, de mesteri fűzésével, amely keveseknek adatott, három negyed órán keresztül beszélt.

Avval kezdte, hogy sokáig gondolkodott afelett, milyen tárgy volna képes a közönség érdeklődését lekötni? A felolvasásokkal agyongyötört publikum izlését eitalálni s figyelmét lekötni nehéz dolog, annál is inkább, mert a divatos felolvasások nálunk nem arra valók, hogy szórakoztassanak, kedélyt és lelket műveljenek, hanem hogy a felolvasó nagy tudását, szellemi fölényét kitüntessék és hűségét kielégítsék. Az az alaposság, terjengősség, unalmas fejtegetések özöne, amelyekből a felolvasások össze vannak szöve, a német minta és rendszer utánzásai. Ez pedig

nem vág össze a magyar ember természetével, nemzeti tulajdonságaival, hajlamaival és izlésével.

A nemzeti tulajdonságok minden téren érvényesülésre törekednek; az irodalmi és művészeti alkotásokon épügetébe törnek, mint a gazdasági és társadalmi életben. Hogy mennyire különbözök a nemzetek szellemi tulajdonságai, felfogása, gondolkodásmódja, azt a különböző nemzetekhez tartozó egyének életében és munkájában lehet legjobban megfigyelni. Ezt illusztrálja egy francia eredetű anekdota.

Valami gazdag különé végrendeletében nagyobb összeget hagyott arra a célra, hogy a tevé monografiája, életmódja megírassék. Az akadémia kiírta a pályázatot. Három ember törekedett a jutalomért: egy francia újságíró, egy angol gentleman és egy német tudós.

A francia azon kezdte, hogy kiment az állatkertbe, megnézte a tevét; azután szóba ereszkedett az ápolóval, elkérdezte, hogy mit eszik az iromba állat, hogyan viseli magát, honnét hozták stb., stb. Az újságíró bement a városba, végighallgatott az Operában egy hosszú dalművet, azután kedélyes társaságban kitűnően megvaesórált, haza ment s megírt egy három hasábos tárcacikket, a végére oda csapta: voila le chameau. Itt a tevé. És pályázott.

Az angol gentleman pakkolt és utazott Afrikába. Ott megfigyelte a tevét vad állapotban, az istállóban, a karaván utakon. Sokat költött, sokat nélkülözött két álló esztendőn át. Akkor haza jött és megírt két vastag kötetet a tevéről.

A német professor másképp cselekedett. Megszerzett egy könyvtárra való természettudományi munkát, bezárkózott és olvasott és írt. Elkészült 15 kötetre való kézirat. Ekkor meghallotta, hogy egy angol lent járt Afrikában s a tevéről írt tanulmánya sajtó alatt van. Félretette tehát a kéziratot, lemondott a pályázatról, megakarván várni, nincs-e az angol könyvében valami új dolog. Ellenben tevét soha sem látott a jó német.

Magyarországon szintén ez a német alaposág kapott lábra a felolvasásokban is. Ezért Hock Jánosnak az a véleménye, hogy az a felolvasás a legjobb, amelyet nem tartanak meg s ezért nem is olvas fel, hanem beszélget a közönséggel.

Az emberre nézve legérdekesebb téma maga az ember. Sőt alapjában véve nincs is egyéb érdekes tárgy, mint az ember, mert csak az érdekel bennünket, ami ránk és embertársainkra vonatkozik. És pedig nem csak az emberiség magasabb céljai, rendeltetése, törekvései, hanem a legkisebb dolog, ami az emberekre vonatkozik, érdekel bennünket. Hiszen a mindennapi élet is azt bizonyítja, hogy a legnagyobb boldogsága sokaknak az, ha mások dolgaiba beleszólhatnak, azokat bírálghatják. Nem elég, hogy mások életmódja, magánügyei, sőt ruházata iránt érdeklődnek, hanem azon is törnek a fejüket, hogy mindez — honnét kerül.

Ezért Hock János a legérdekesebb témáról: az emberről beszélt.

Az ember rendeltetéséről szolt ezután s azt a tételt állította fel, hogy az ember rendeltetése az isteni tökéletesedés, a lélek isteni tulajdonságainak tökéletesítése. Ehez pedig két út vezet: a hit és a művészet.

A mai kor hitélete azonban csak a felekezeti gyűlölködéshez vezethet, de nem vezet a valódi emberszerethez, mert nem a lelkekben, hanem a formásokban van a gyökere.

A művészet a tökéletesedés másik eszköze, amely jóra, szépre és nemesre tanít, képi a szívet, a lelket.

Ez után a művészet hatásáról beszélt s áttért a magyar művészet történetére. Magyarországon a nemzeti fellendülések korszakait mindig nyomon kísérte a művészeti fellendülés s bár ma nincs nálunk művészi érzék és művészi élet, nem kell azt hinni, hogy sohasem volt. A magyar nagyközönségből azonban kivesszett a művészi érzék, amit még a lakások berendezése s a ruházatkodás is elárul. Franciaországban a művészet iránti szeretet a poigári élet minden mozzanatában, a legutolsó szobalány olesó ruháján is érvényre jut; az olasz lazzaróni büszkén és gyönyörködve nézi műkineseit, amelyeknek másolataival díszíti lakását szegény és gazdag; a magyar ember pedig értéktelen és izléstelen szinnyomatokkal díszíti falait, műkinesek, a műipari tárgyak szépségei iránt érzékkel sem bír.

Egy élményét beszélte el ennek illusztrálására. Párisban járt s a Louvre páratlan szoborgyűjteményét nézegette. Magyar szót hall egy szobor előtt. Egy zömök magyar vitatkozott az élete

párjával afelett, hogy gipszből van-e a pogány istennő alakja, vagy márványból. A magyar megnyalazta az újat, végighuzta a szobron s kimondta a szentenciát: ez gipsz. Azután végigjárták a mértföldnyi termeket s az volt a kritika, hogy: ez gipsz, ez márvány.

Hock János még sok érdekes dolgot beszélt a művészetéről, annak hatásairól s buzdította a közönséget a nemesebb izlés istápolására, a művészet szeretetére. Beszédjét a legfeszültebb figyelem kísérte, mert nem csak a tárgy volt érdekes, hanem az előadás modora annyira lebilincselte a figyelmet, hogy a három negyed óra majdnem észrevétlenül röpült el.

Negyedik szám. Skublics Antika urnó énekelte el a) Rubinstain: »A könyv«; b) Népdalok, Bischitzky M. zenetanár zongora kísérete mellett.

A közönség addig tapsolt, hogy még egy dallal meg kellett toldani a programot.

Ötödik szám. Mihalovics Alice kisasszony játszotta a) Verdi-Liszt: Trovatore Paraphrase, b) Beethoven: »F. moll sonáta« (appassionata III. rész.)

A klasszikus zenét értők s azért rajongók valószínűsággal hallgatták a remek játékot; de a kedves, bár magas zenedarabok a teljesen laikusok szívébe is belopták magát.

Hatodik szám. a) Schumann: »Álmodozás« (Träumerei), b) Hubay: 3. Csárdajelenet »Maros vize«, hegedűn előadta: Sándor Zsigmond, zongorán kísérte: Mihalovics Alice kisasszony.

A műsor után a közönség egy része vacsorához ült, a fiatalok azonban rögtön táncolni kezdtek.

Hock János hangverseny után régi ismerősei s a rendezőség körében egy óráig maradt s a két órai vonattal visszautazott Budapestre.

A mulatság reggelig tartott a legjobb kedélyhangulatban.

A mulatságon jelen voltak: Asszonyok: özv. Ajkay Elemérné (Ukk), Augenföld Gyuláné, Boér Sándorné, Balassa Benőné, Berger Miksáné, özv. Bakonyiné, Bosnyák Gézáné, Breisach Samuné, Csertán Károlyné, dr. Csák Károlyné, dr. Czinder Istváné, Dergáts Károlyné, Deutsch Hermáné, Enyediné, özv. Farkas Imréné (Hagyáros), dr. Fürst Béláné, Fürst Samuné, Fenyvesi Miksáné, Fenyvesi Simonné, Fereczky Józsefné (Nagy-lengyel), Fodor Gusztávné, Fertő Ödönné (Nagy-lengyel), özv. Freund Sándorné (Vasvár), özv. dr. Gráner Mihályné, Gráner Gézáné, Galambos Gyuláné, Goldgruber Adolfné, özv. Grünvald Jakabné, özv. Guth Rudolfné, Gross Győzőné, Günsberger Lőrincné (Zalacsány), Grünvald Lajosné, Gyarmati Vilmosné, Hány Dezsőné (Hottó), Hajik Istvánné, Hajmásv Imréné, Hangay Gézáné, Heinrich Vilmosné, Holeczer Mihályné, Hauk Ferenecné, Horváth Károlyné, dr. Isoó Jánosné, dr. Jámor Mártonné, dr. Kele Antalné, özv. Keiser Józsefné, Komlós Miksáné, Köhler Edéné, Kovács Mórné, Klein Jakabné, Kolin Mórné, Korányi Pálné, Kohn Simonné, Kovács Henrichné (Ukk), Kohn Ignácné, Lányi Kálmánné, Löwenstein Jakabné, Löwenstein Ignácné, Mesterházy Jenőné (Kaszaháza), Mihalovics Károlyné, Medgyesi Lajosné, Morandini Tamásné, özv. Némethy Ignácné, özv. Nagyné, Puskás Kálmánné, Pataky Gusztávné, Rohonczy Istvánné, Rozsnyai Béláné, dr. Rosenthal Jenőné, Rosenthal Gyuláné, Rosenbgr Zsigmondné, Rechnitz Sándorné, özv. Rajky Lajosné (Rajk), Reisinger Rudolfné, Radó Henrichné, Rosenberger Lajosné, özv. Rechnitzer Simonné, Sándor Zsigmondné, Skublics Antika, Sperlágh Gézáné, Szücs Dezsőné (Nagyfalud), Skublics Imréné, Szily Dezsőné, (Ollár), Szalay Lászlóné, özv. Szigethyné (Zalalövő), Szommer Sándorné, Schütz Sándorné, Schütz Frigyesné, Schmidt Józsefné, Schmidt Viktorné, Schwarz Dávidné (Bucsuszentlászló), Schwarz Józsefné (Bucsuszentlászló), dr. Thassy Gáborné, Udvardy Vincéné, Ungár Benőné (Zalaszentmihály), Weinberger Jakabné, Weisz Ignácné, dr. Wallner Bernátné, Weisz Vilmosné.

Leányok: Bakonyi nővérek, Bodánszki Jetta, Csesznák Melánia, Czinder Margit, Enyedy Juliska, Farkas Margit (Hagyáros), Friedrich Klótild (Szentelek), Farkas Zsófia, Fuchs Malvin, Freund Frida (Vasvár), Gyarmati nővérek, Grünvald Berta, Grünfeld Josefa, Horváth Mariska, Horváth nővérek, Horváth Sarolta, Heinrich Kornél, Heinrich Irma, Hajmásv Ilonka, Isoó Viola, Klein Irén, Kolin nővérek, Kovács Margit (Ukk), Lányi nővérek, Lengyel Irén, Mihalovics Alice, Mayersberg nővérek, Némethy Teréz, Nagy Irma,

Nagy Anica, Ormosy Olga, Rajky Rafika (Rajk), Rosenberger Flóra, Rechnitzer Hermin, Rechnitzer Szidi, Stern Laura (Rátka), Skublics Marianna, Skublics Gizella, Szücs Rafika, Schmidt Irma, Schwarz Ilonka (Bucsuszentlászló), Schwarz Jetta (Bucsuszentlászló), Trebitsch nővérek, Udvardy Rafika, Weisz Ilonka, Weisz Irma, Weiler Janka, Weisz Gizella.

Felülfizettek: Friedrich Márkus 10 K, Schütz Frigyes 8 K, Breisach Samu 6 K, Löbl Ármin (Vác) 5 K, J. B. (Bécs), Páskesz Arnold 4—4 K, Bauer Manó, Fellner Miksa, Balassa Benő, Trebitsch Mihály, Eisner József, Fleiner Aladár, Schwarz Arnold, Riegler Mihály, Lövy Béla, Rosenberg Rezső, Latzer Pál, Neumann Albert, Fodor Manó, Vértesi Károly, Kirschner Henrik, Singer Miksa, Piek Béla, Horváth Zsigmond, Réti Pál 2—4 K, Fenyvesi Simon, Gross Győző, N. N., Schmidt Viktor, Fangler Gyula, N. N., Szommer Sándor, Schwarz Ignác (Budapest), Grünberger Jakab (Budapest), Vámosi Gusztáv (Budapest), Rosenfeld Samu (Budapest), Tsuly Lipót (Vác) 2—2 K, özv. Némethy Ignácné 1 K 50 f, N. N., Komlós Miksa, Szegő Manó, Morandini Aristid, Kummer Gyula, Weisz Lajos (Zalaszentgrót), N. N. 1—1 K, Ragendorfer Géza 60 f.

Karcolatok.

(K) A multkor egy felolvasást hallgattam végig. Kénytelen voltam vele. Beleszórtottak egy sarokba és nem tudtam kiszabadulni a buffetbe. Ne vegye bókna a tisztelt felolvasó, ha elárulom, hogy nem unatkoztam a felolvasás alatt. Ennek az oka pedig az, hogy ő maga is a felolvasások szidalmazásán kezdte s egy bolond történettel végezte. A történetben nem volt egy parányi igazság, sőt valószínűség sem, de a moráljában volt némi jogos szemrehányás a vidéki magyar vendéglátás szertelenségei iránt.

Akit Somogyban agyon nem etetnek, Zalában agyon nem itatnak... Hohó! Ne engedjünk a dicsőségből. Mi zalaik szintügy értünk az agyon etetéshez, mint a somogyiak. Mi azonban még itatni is tudunk, mert hála Istennek, van mivel.

A vendéglátás ősi formája az etetés-itatás. Hát mit is csinálnánk egyebet a vendéggel? Ha nem eszik, nem iszik három emberre valót, maradjon otthon. A nagy ebéd, jó ebéd, sok ital ősi szokás, régi hagyomány. Akit még nem rontott meg a civilizáció, abban van ősi barátság, apáinktól öröklött nagy szivesség; az a vendéget ép gyomorral és józanon haza nem ereszt. Ez a vendéglátás egyik véglete.

A másik véglet a nagyképi modernizmus. Itt már inkább a szertartásos viselkedés a fődolog, nem a szivesség. Nagy ezüst tálcán három napos kiflidarabokra kent ó-vaj, amelynek a közepére a sonkáról letördelt faladék, a libamájból maradt kis csücsök, három szem kaviár, szardínia hal uszonya s egyéb hasonló apróság van raggatva: ami nevezetük szendvicsnek. Angol divat. Az angol mintához nagyon hasonlít, kivéve az izét és a formáját. Egyéb tekintetben azonban hű utánzat s különösen tökéletes a hasonlóság abban, hogy az angolok is rendszeren teahez eszik. De esodálatos, hogy milyen előkelőséggel, mennyi szertartásos bókka, milyen szépen és a magyaros szivességnek teljes híjával lehet elfogyasztani a kultur magyarok szalonjaiban a zsurók szokásos fogásait. Itt már teljesen másod-rangu kérdés a jóllakás! a fő a szellemi táplálék.

Igy se jó, úgy se jó. A társaság tónusa, modora nem felelnek meg egyrészt a változott időknek, másrészt kiölik azt az ideális nemzeti vonást, amely kedvessé tette a magyar család vendéglátását nemcsak az atyafiságnak, hanem a hozzánk vetődött idegennek is.

Nem esoda, ha manapság nehéz vendéget kapni (!?) A konzervatív házakban tizenöt fogás, a neologok között éhség fenyegeti. Egy fővárosi ifju meséli, hogy volt idő, amikor napról-napra zsur koszon vacsorázott. Megevett átlag husz szendvics szettet, száz napig tartó szezon alatt tehát kétezeret. Ez megfelel körülbelül kétszáz kilónak, hozzáadva egy kilogramm vajot, két darab szardíniát, fél font sonkát és tíz gramm kaviárt. A vidéki ifju pedig azt erősti, hogy részt vett száz névnapon, bucsun és más titulus alatt adott ebéden és vacsorán. A száz nap alatt megevett egy sütdőt, huszonöt szárnyas-állatot s megivott körülbelül háromszáz liter bort.

Egyik turra sem vállalkozom, dacára annak, hogy a jó töltött káposztát is szeretem, a bort sem vetem meg s lakoma közben egy kis finomabb szellemi táplálékot is megbir a természetem.

Vidéki vendége akadt valamelyik zalaegerszegi családnak. Alföldi ember volt, és sokat adott a magyarságára. De a zalaiaiak nem engedtek neki. Még nagyobb kurucoknak mutatták magukat — a fehér asztal mellett.

Zalaegerszegi ember télvíz idején nem sok mulatságot tud szerezni a vendégének. Ha végigjárta vele az ismerősöket, végigbédelte, vasorálta vele a jó házeit, kimerült a repertoár. Ha még alsózni tud, akkor csak akad mulatság. Tehát gyerünk a kaszinóba, vagy a körbe.

A magyar bemutatkozott egy csomó urnak, akik erős obstrukciós vitába voltak keveredve. A nemzeti követelmények mellett a tisztviselők fizetésrendezése forgott szőnyegen. A kormányon nem sok dicsőséget hagytak. Szarv gelb, osztrák, pecovics, panszláv voltak a legenyhébb jelzők. Ez kellett az alföldi honfinak. Megmondta a nevét. Rákóczy idejéből való jó magyar név volt. A mi kurucaink is elárulták a neveiket. Az igazit nem merem leírni, de ilyenformán hangzott:

- Leiter.
- Prokupek.
- Schwarzwald.
- Sostaries.
- Angler.
- Szekulics.
- Kleinsohn.
- Wassermann.
- Okanik.
- Krvenszky.

Nagyot nézett az alföldi magyar és azóta nem tudják beledisputálni, hogy Zalában magyarok laknak.

Egyébként ha végigsétál az ember a városon s csak a cimfeliratokat olvassa végig, azonnal elhiszi, hogy — nincs Magyarországon. Belgrádban csak Cyrill betűket lát az ember s a jámbor idegen tudja, hogy szerebűsök között van. Ha valakit bekötött szemmel olyan helyre vezetnek, ahol ilyenforma cégek olvashatók: Leichter, Streicher, Spitzer, Kovacsics, Podvinecz, Wolf, Frankfurter, Schwarz, Gross, Stein, Klein, Golb, Weiss, Traurig, Lustig, Bachrach, Sonnenschein, Tulpenhal, Machlup, Mafaldini, — ki hinné el hogy ez mind magyar és hazafi!

Különben Horváth Boldizsár volt igazságügyminiszterrel is megtörtént hasonló eset. Bécsben járt s egy nyomdát tisztelt meg látogatásával. Az egyik munkástól azt kérdezte, hogy vannak-e magyar munkások is a nyomdában. Erre egy pisze orru fiu előlép s szól magyarul eképpen:

- Igenis. Hárman vagyunk. Én, aztán Naesaszmiesseszul és Pratoberera.
- Hát magának mi a neve? — kérdezte a miniszter.
- Sztipnyák!

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A budapesti m. kir. technológiai iparmúzeum helyiségeiben rendezendő motorkezelői tantolyam alkalmából fölkerjük a mosonyi, soproni, vas és zalamegyei, valamint sopron-városi motortulajdonosokat, motort alkalmazni óhajtó önálló iparosokat, motorkezelőket, továbbá az ily pállára készülőköt: sziveskedjenek kamaránk hivatalos helyiségeiben szóval vagy levelező lapon írásban mielőbb bejelenteni, hogy a kérdéses tanfolyamban, mely mindössze hat napig tart és ingyenes, résztvenni szándékoznak-e?

A bejelentésnél a jelentkező pontos lakáscíme közlendő.

A tanfolyam tényleges látogatói a m. kir. államvasutakon III. osztályú kocsiban féláru menetjeggyel fognak Budapestre és vissza utazhatni.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a szer-táraiban az 1904. év folyamán összegyűlő ócska vas, acél és hulladék anyagok eladása iránt pályázati hirdetményt bocsátott ki. Úgy e hirdetmény, mint az eladásra kerülő anyagok jegyzéke kamaránk hivatalos helyiségében megtekinthető és amíg készlet futja, meg is szerezhető.

Az ajánlatok határideje február hó 27-ike.

Sopron, 1904. évi február hó 5-én.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hirek.

Hertelendy Ferenc. Zalavármegye főispánja a múlt héten Szombathelyen látogatást tett dr. István Vilmos megyés püspöknél s Reiszig Ede főispánnál.

A város képviselőtestülete f. hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elnöklő polgármester meleg hangon emlékezett meg Kovács Károly volt városi képviselő gyászos elhunytáról; méltatta mint a város volt első polgármesterének a város fejlődése körül hervadhatatlan érdemeit s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki a gyászeset alkalmából mély részvétét s erről az elhunyt özvegyét átíratilag értesíti; jegyzőkönyvileg örökíti meg az elhunyt kiváló érdemeit, jóváhagyólag tudomásul veszi a tanács azon intézkedését, hogy az elhunytat a város költségén a város által felajánlott dísz sírhelyre temette el s ravatalára a város nevében koszorút helyezett; végül ugyancsak egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy az elhunyt sírja fölé síremléket állíttat s özvegye részére folyósítja az elhunyt által élvezett évi ezer korona kegydíjnak felét.

Dr. Jankovich László gróf volt főispánnak a város részéről hozzá intézett bucsú iratra küldött válasza felolvastatván, a közgyűlés azt tudomásul vette.

Az „Arany Bányá” szálló bérletére vonatkozó feltételeket a bizottság javaslatára a közgyűlés módosította s megbizta a tanácsot, hogy ezen módosított feltételek mellett újabb versenytárgyalást hirdessen.

A toronyóra kezelésének és javításának tárgyában a közgyűlés az árlejtési feltételeket megállapította s az árlejtés kiírását elhatározta.

Az olai ovoda elhelyezése tárgyában a szerződést évi 800 K bér mellett Heinrich W. L. oég háztulajdonossal a közgyűlés megkötötte.

A kórháznál egy kiegészítő irnok alkalmazása tárgyában tett kórházi igazgatói főorvosi intézkedése a közgyűlés jóváhagyta; az orvos helyet tesztése tárgyában a szükséges adatok beszerzésével a tanácsot megbizta.

A régi esemete kertből kihaló egy házhely eladása tárgyában kötött szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a számvérvő ama jelentését, hogy a városi helypénzből házi kezelés mellett a kiadások levonásával 28.965 K 47 f folyt be a városi pénztárba.

Dr. Obersohn Mór képviselő indítványára a városi tanács utasított, hogy a hét évvel ezelőtt már meghozott képviselőtestületi határozathoz képest a városi tisztviselők nyugdíjára vonatkozó szabályrendeletet mielőbb készítse el s terjessze be a közgyűlés elé.

Kovács Károly temetése. Zalaegerszeg város első polgármesterének temetése alkalmával a részvét impozánsan nyilvánult meg. A temetésen részt vett a város közönségének minden osztálya. Megjelent a városi képviselőtestület, az összes egyletek s százakra menő résztvevő közönség. A város, az egyletek, rokonok és tisztelők koszorúkat helyeztek a ravatalra s óriás embertömeg kísérte utolsó útján Kovács Károlyt, akinek lelke telve volt idealizmussal, amelyet megőrzött és szolgált az élet legnehezebb küzdelmeinek közepette is. Legyen áldott az emlékezete.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a tótszentmártoni anyakönyvi kerületbe Breyer József segédjegyzőt, a draskovecziba Tanay Lajos jegyzőgyakornokot, a sormásiba Anders Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz Vajda Áron malaczkai másod osztályú adóhivatali pénztárnokot első osztályú adóhivatali pénztárnokká kinevezte.

Eljegyzések. Dr. Rézler Kornél kir. alügyész eljegyezte Hertelendy Mariska urleányt, Hertelendy Gyula magyargenesi (Sopron megye) föld-birtokos és Szeliga Paula urnó leányát. — Istók Zoltán kir. törvényszéki jegyző eljegyezte Lányi Margit urleányt, Lányi Kálmán kir. főmérnök, a zalamegyei államépítészeti hivatal főnöke és Detrich Ilona urnó leányát.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör végleg megalakult. Az alakuló gyűlésen száznál

többben vettek részt, köztük több hölgy. Az alapszabálytervezetet Puskás Kálmán kir. mérnök ismertette s azt némi módosítással a közgyűlés elfogadta. Ezután megválasztották a tisztikart. Elnök lett dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, akit a jelen voltak zajosan megéljeneztek. Alelnökök: Lányi Kálmán kir. főmérnök és Várhidy Lajos polgármester; titkárok Puskás Kálmán kir. mérnök és Erdős Tivadar főgimn. tanár; pénztáros dr. Klein Lajos gyógyszerész; háznagy Gráner Géza. A választmány tagjai: Lányi Kálmán, Mihálovics Alice, Németh Elekné, Sándor Zsigmondné, Skublies Antika, dr. Ábrahám Ernő, Balassa Benő, Balássy Miklós, Borbély György, Bubiés Tivadar, Bucs István, dr. Csák Károly, Csizsár József, dr. Czinder István, Füle Imre, Faragó Béla, dr. Gráner Adolf, dr. Hajós Ignác, Horváth János, dr. Kaszter Ödön, Kaufmann Mátyás, Kiss Lajos, Odor Géza, dr. Rézler Kornél, Sándor Zsigmond, Schusztér Oszkár, Takács József, dr. Thassy Gábor, Udvardy Vince, dr. Urbanek Károly. — A választmány ma tartja első ülését, amelyben megalakítja az irodalmi és művészeti szakbizottságokat.

Keszthelyvidéki Gazdakör Bogyay Máté országgyűlési képviselő s gazdakör elnök elnökölésével Keszthelyen gyűlést tartott, amelyen Darányi volt miniszter bucsúlevele felolvastatván az eltávozott miniszter érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg. Tallián miniszter állásának elfoglalásáról a gazdakört értesítvén, a közgyűlés, a kinevezést örömmel vette tudomásul. Ezután a szőlővesszők, karók és rézgálic szállítása ügyben hoztak határozatokat; többek közt kimondta a közgyűlés, hogy a szőlősgazdák községenként összeállítva ha jó minőségű rézgálicot akarnak hozatni, ez irányú szükségletüket a kör titkárnál jelentsék be. Majd megállapították a f. évi költségvetési előirányzatot, megvizsgálták a múlt évi számadást, végül Farkas Sebestyén főkertésznek a szénkénegraktár pontos kezeléséért és Sztankovics gazdasági tanintézet tanárának a tejszövetkezet körül kifejtett ügybuzgó mőködéséért a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

A pacasai iparoskör január 31-én fonográf előadással egybekötött táncestélyt rendezett, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg nagyon jól sikerült. Az Iparoskör ez uton fejezi ki hálás köszönetét Stenberg Berta kisasszonynak a fonográf előadásért, valamint a kegyes felülfizetőknek szives adományaikért. Felülfizettek: buoszent-lászlói tüzoltóegylet, Fodor Gyula 4—4 K, Laeher József 3 K, Lázár Ágoston 2.60 f, Nagy Árpád, Rechnitzer Jakab, Horváth Imre, Kastl Ignác, Biehler Gyula, Grosz Ödön 2—2 K, Somlyó Ignác, Gubó István, Fodor Károly, Mirdero Dezső, Hirschler Samu, Szentmihályi Dezső, Berkenyés István, Székely Ernő, Teveli Sándor, Goldschmied Mózes 1—1 K, Szabó Pál 60 f, Gnant István 50 f, Glasner Miksa, Kohn Sándor, Kahlesz Lajos, Ábrahám József 40—40 f, Blazovics Pál, Bognár László 20—20 fillér.

A Balatoni Muzeumegyesület évi rendes közgyűlését Keszthelyen a városháza nagytermében dr. Lovassy Sándor egyesületi elnök elnöklésével tartotta, aki megnyitójában körvonalazta az egyesületi működés célját és az eddig elért eredményeket. Dr. Csák Árpád titkár olvasta fel évi jelentését, mely szerint az egyesület a lefolyt évben is tevékeny részt vett céljának elérése érdekében; római épületeket tárt fel a kékkuti határban, befejezte a páhoki népvándorlaskorabeli temető falásatását; továbbá fölásatott egy kisebb óskori temetőt Mindszentkálán, amely helyekről sok érdekes régiség került a muzeum birtokába; megvetették alapját a néprajzi gyűjteménynek; kiadták az egyesület első évkönyvét. A közgyűlés a titkári jelentést helyeslőleg tudomásul vette. Az 1903. évi számadást 9.010 K 66 f bevétellel és 9.006 K 66 f kiadással a közgyűlés jóváhagyta és az egyesületi pénztárosnak a felmentvényt megadta. Megállapították az 1904. évi költségvetést és számvizsgálókul újból Hoffmann Miksát, Puly Jánost és Reischl Vencelt választották meg. A közgyűlés az egyesület tisztikarának eredményes működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését.

Szeghalmi ásatás. Szentmártoni Darnay Kálmán a sümegi muzeum tulajdonosa a tél folyamán Szeghalmon a négy holdnyi területen fekvő Neolith kori konyhabulladék halmot felásatta. Ezen óskori halmot különösen érdekessé tette

azon véletlen körülmény, hogy abba később honfoglaló őseink temetkeztek. A kiásott lovasírók egyike a IX. század végéről eredő hosszú vaskardon kívül szép kengyelpárt, érdekes esontfaragású zablá részeket tartalmazott. Szokatlan volt a másik, valószínűleg hibáslábu, honfoglaló ősi sírja, melynek unikumnak nevezhető melléklete, használati helyén, mankó volt. A mankó felső ívhajlás része szarvas agancsból készült és teljesen épen került felszínre. Az alsó botrész azonban a kiemeléskor szétmállott. A kőkori konyhabulladék halom, mely egykor családi tüzhelye volt őslakóink egyik törzsének, rétegenként lett felkutatva. A földdel kevert hamurétegekből gazdag sorozata került elő a csiszolt kőfejszék és balta élekek, közöttük csikos ékből finoman kidolgozott miniatűr kőbalta a legérdekesebb, melyet valószínűleg csüngő ékszernek vagy amulettnek használtak egykor. Érdekesebb és tanulságosak az ősember ruházatát szolgáló állatbőrök kidolgozásához használt esonteszközök, melyek között vannak különféle bőrsimítók, a vadbőrök össze rováshoz használt esont tűk és lapos esontárok. Nagy a száma a konyhabulladék rétegeiben lelt állati esontmaradványoknak, melynek zömét szarvasagancsok képezik. Akadt a sorozatban őzaganacs is, sőt egy kisebb méretű bölény szarv is. Figyelmet érdemel azon körülmény, hogy a sok kőeszköz között nyél lyukkal ellátott kőfejsze vagy kalapács egy sem akadt, mi arról tanuskodik, hogy ezen őshalom, a csiszolt kőkor (Neolith kor) azon régebbi szakából ered, midőn még őslakóink a nyél lyuk furást nem ismerték és kőeszközöket hasított faág közé ékelve használták, éppen úgy, mint pár évtizeddel ezelőtt a kőkori műveltségben élő új-güenai vad törzsek népei. — A szeghalmi leleteket Darnay legközelebb felküldi Budapestre a nemzeti muzeumba, lerajzoltatás és ismertetés céljából.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazon testületek, hatóságok és egyesek, akik felejthetetlen drága halottunknak, Kovács Károlynak ravatalára koszorút küldeni, valamint a temetésén résztvenni, továbbá a gyászbeszéd alkalmából részvétüket nyilvánítani szívesek valának, leghálásabb köszönetünk nyilvánítását. Zalaegerszeg, 1904. február 13. Özv. Kovács Károlyné és családja.

A zalalövői önk. tüzoltó egylet saját pénztára javára f. hó 14-én a „Központi” vendéglőben zártkörű tánevigalmat rendez. Belépő díj személyenként egy korona, családjegy 2 korona 40 fillér, egyenruhás tagok a belépő díjnak felét fizetik.

A zalaegerszegi tanítói járáskör ez idei közgyűlésének tárgysorozatára való tekintettel „Miképp lehetne az alkoholizmusnak a nép közt való terjedését megakadályozni” cím alatt pályatételt tűzött ki. Pályázhatnak a zalaegerszegi tanítói járáskör rendes tagjai. Az idegen írással írott munka — melyhez melléklendő a szerző nevét rejtő jelzés boríték — f. évi április 1-ére déli 12 óráig alulirothoz küldendő. A legjobbnak talált — és 10 koronával jutalmazandó — munka szerzője köteles lesz munkáját a járáskör ez idei közgyűlésén felolvasni de — a választmány határozata szerint — az általános megyei tanítótestület közgyűlésének elmulva előtt máshol nem értékesítheti. Zalaegerszeg, 1904. február 8. Csizsár József járásköri elnök.

Műkedvelői előadás. A letenyei műkedvelői iparostársaság által a r. k. templom orgonája javítására f. évi február hó 7-én tartott táncos egybekötött műkedvelői előadásról azt az értesítést kaptuk, hogy az kitünően sikerült. Előadták a „Vadgalamb” című népszínművet, melyet Tóth Béla kántortanító rendezett. A műkedvelők — a közönség állandó tetszésnyilvánításai mellett összevágó előadással játszották végig a darabot. Előadás után tánc volt, mely kivirradtig tartott. Befolyt 205 K 50 f, költségekre kiadatott 113 K 74 f, s így a maradvány 91 K 76 f. A letenyei intelligencia teljes számban részt vett a mulatságon; vidékekről azonban a hosszas esőzés folytán elromlott utak miatt kevesen mehettek. Felülfizettek: Laskovits Ferenc, Keszler Géza 4—4 K, Choma Ödön, dr. Csemesz Kálmán 3.60—3.60 f, Marton János, Vajda Jakab, Cseresnyés Sándor 2—2 K, Fodor Vilmos 1.60 f, özv. Folly Bernátné, Olgyay Lajos 1.20—1.20 f, Veisz Mór, Rácz Lajosné, Zakál Gyula, Borsody János, Bagyary János, Bogár N., Heiszter N., Horváth György, Leitner Ödön, Berényi Frida, Lengyel József,

Pál János, Reinesár József, Schmidt János, dr. Hajós Sándor, Mihály Jenő, Plank Ferenc, Weisz Hermin, Vajda Manó, Tóth Béláné, Szigeti Ferenc, Bassa András 1—1 K, Orosz Béla, Spérg Kálmán Lajos 80—80 f, Pimeizli Alajos, Hogara Mózes, N. N. 60—60 f, Bayer Ödön, Horváth István 40—40 f, Sulyok Gyula 10 f. Horváth Péter nagyvendéglős pedig a műkedvelők részére volt szíves egy hordó sört adni.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi központi takarékpénztár részvénytársaság az állami polgári leányiskola példás magaviseletű és kitartó szorgalmú növendékeinek jutalomkönyvekkel leendő megjutalmazására, a polgári leányiskola segítő egyesülete céljaira 20—20 K-t szíveskedett adományozni. Az igazgatóság hálás köszönetét nyilvánítja a szép adományért az iskola nevében.

Jégeső februárban. E hó 12-én délelőtt tíz órakor sötét felhő borult fölénk. Szürkületi sötétség lett. Néhány perc múlva villámlás eikázott végig az égbolton és sűrűen, eső nélkül megeredt a jég. A jégszemek apró magyaró nagyságúak voltak s nagyon rövid idő múlva teljesen elborították a földet. A jég után egy negyed óráig zuhogott az eső, majd kiderült és enyhén sütött a nap. — Az időjárás egyébként egész héten enyhe volt. Sok eső esett s déli szél fújt.

Baleset. Türk Mihály helybeli pékmestert a minap baleset érte. Amint a sütő-utcaiban levő Török-féle mézszárszékéből ki akart lépni, a sikamlós járdán elcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy balkarját a kulcsesontban eltörte. A szerencsétlenül járt embert lakására szállították, ahol gondos ápolás alatt van.

A molnárii tyukász üzlete. Feltűnt a hatóságoknak, hogy a szomszédos vasvári járásból sokan igyekeznek Amerikába. Ezideig arról a vidékről nem történt kivándorlás, most pedig egyszerre tizennyolc ember pakkolta össze apró motyóját, hogy a tengerentúlra menjen jobb sorsot keresni. A hatóság azután kinyomozta, hogy a kivándorlási mozgalmat lelkiismeretlen kezek szervezik. A főügynökség székhelye Bécs, az alügynökség pedig Molnárban székel s vezetője az ottani tyukász, aki Zalába is el szokott látogatni. A tyukász útjában kivándorlásra biztatja az embereket s ezért a szenzárdj felét kapja és evvel tekintélyes mellékkeresetre tesz szert.

Felakasztotta magát. Nagy baja, elkeseredettsége volt Kiss József baki lakos gazdaembernek. Ugyanis mostoha fia Kis Ferenc nagykorúsította magát és beleszállt abba a kis birtokba, a melynek szerény jövedelméből éldegélt Kis József és nevelte a fiut. A mostoha apa így kereset nélkül maradván, nem tudta, mi tévő legyen. Szolgálatba állni nem akart, sértette önértétét, hogy ő, ki előbb maga is gazdaember volt, most másnak legyen a szolgálója; fölment tehát f. hó 8-án délután a padlásra s ott a szelemlere felakasztotta magát. Csak harmadnapra vették észre az öngyilkosságot. Miután a hatóság a nyomozást teljesítette s az öngyilkosság tényét minden kétséget kizáró módon megállapította, a hullának eltemetésére az engedélyt megadta.

Kávét helyett kukorica. Egy utazó ügynök járta a falvakat s potom pénzért kávéért kínált a szatócsoknak. Egy falusi boltos meg is vett egy zsák kávéért, kifizette készpénzzel s barátságosan bucsuzott el a jóképű vigéttől. A szatócs szerencsétlenségére a zsákot csak harmadnap bontotta fel, s akkor konstata, hogy a teteje ugyan kávé, de az alja közönséges kukorica. Hol jár azóta az eladó?

Uri koldus. Hogy mekkora a nyomoruság és a munkától való félelem, szomorúan illusztrálja az uri koldusok szaporodása. A minap is egy intelligens, munkabíró fiatal ember járt a zalaegerszegi ügyvédeknek alimizsnát gyűjteni. Végzett jogász. Igazolta magát bizonyítványával. Nem kap munkát — így mondta — s ezért kénytelen könyöradományokra szorulni. Nem itéljük el, mert nem tudjuk, mi kényszerítette a koldulásra, de szomorúság fogja el az embert, ha azt látja, hogy munkabíró ember nem képes a munkájából megélni, vagy ha inkább választja a koldulás szegényét, mint a munkát. Mert nagyon sok ember csak azért nem kap munkát, mert nem is keres.

Köszönet. A zalaegerszegi takarékpénztár 70 K-t, a zalamegyei központi takarékpénztár 30 K-t adományoztak a zalaegerszegi nőegyletnek. Az adományokért köszönetét nyilvánítja az elnökség.

Botrány a Kossuth-utcán. Mult vasárnap esti 8 óra körül egy ittas legény olyan lármát csapott a Kossuth-utcán, hogy az ott sétáló közönség megbotránykozásának s méltó felháborodásának adott kifejezést felette. A kuruc magyar azonban élt a gyanuperrel, hogy a rendőrök lefűlelik, mert hirtelen az Eötvös-utcaiba tért be s azon át ellábal.

Nyilvános köszönet. A zalaegerszegi népkönyha részére a kereskedő ifjak önképző egylete hangversenyének jövedelméből 100 koronát, a zalamegyei központi takarékpénztár pedig 70 koronát adományozott. A humánus egyesület támogatását nemcsak a népkönyha vezetősége nevében, hanem a magunk részéről is melegen köszönjük. — A szegény izr. gyermekeket felruházó Chanuka egylet részére a zalaegerszegi takarékpénztár által adományozott 40 koronát s a zalamegyei központi takarékpénztár által adományozott 30 koronát ezuton is köszöni az egylet elnöksége. — Az állami főgimnázium igazgatósága hálás köszönetet mond a segítőegyesület céljaira küldött 20 korona adományért a zalamegyei központi takarékpénztárnak.

Eltűnt ékszer. Veszprémből írják, hogy Köves Ede csopaki földbirtokos neje egy veszprémi mulatságon elvesztette ötezer koronát érő melltűjét. A rendőrség hiába kutatott az ékszer után, azt nem tudta megtalálni. Később feltűnt, hogy Schmeller Kornélia fésülő leány, aki a női ruhában volt alkalmazva, Bécsbe utazott. Az ut gyanus volt, mert a leánynak Bécsben hozzátartozói nem laknak s oda soha sem szokott utazni. Sürgönyöztek a bécsi rendőrségnek, amely kinyomozta, hogy a leány a melltűt hatszáz K-ért eladta. Az ékszert már csak a harmadik kézben és szétszedve találták meg. Schmeller Kornélia gyanútlanul utazott haza, de a vasuti állomáson letartóztatták.

Adomány. A zalaegerszegi elagott iparosok alapjára a Zalavármegyei Központi takarékpénztár 30 koronát, Balogh Gyula főkönyvelő úr 2 kononát volt szíves adományozni, fogadják a nemes szívű adakozók ez uton az ipartestület hálás köszönetét

A zalaegerszegi munkások betegségleyező és temetkezési egyletének engedélyt adott a hatóság arra, hogy a r. k. temető halottas háza mögé a „Szentmihály lova” részére saját költségén, a kegyeletes helyhez illő kamarát építhessen; köteles azonban azt mindenkor, mint sajátját, teljes épségben tartatni.

Hamis pénz. Folyton kísért a hamis pénz. Minden nap megfordul a nagy közönség közt, anélkül, hogy eredetét, kiindulási pontját ismerenők. A közönség legtöbbször tovább adja a hamis pénzt s nem tesz róla jelentést, mert fél a sok herce-hurcától, meg attól, hogy elveszti a pénzét. Így aztán nehéz puhatolni. Ennek a publikum az oka. Azért figyelmeztetjük azokat, akiket illet, tegyék meg minden esetben a hatóságnál a feljelentést, hogy ez nyomozhasson utána, honnan kerül az a sok hamis pénz köztünk.

Széttepte a gép. Kövesdi Dénes hegyesdi malomtulajdonos a gépszíjat akarta megigazítani. A szíj elkapta s a gép a szó szoros értelmében darabokra tépte. Testét hét darabban szedték ki a gép alól. A szerencsétlen ember vőlegény volt s lakodalma előtt két nappal rettenetes módon vesztette el életét.

A vidéki pénzügy és a pénzhiány. Aki azt hitte, hogy a belföldi pénzügy immár több mint két éve uralkodó pénzhiány már elérte a csúcspontját s a kamatláb már jobban nem is esőkenhetett: azt a pénzügyi viszonyoknak újév óta tartó alakulása alaposan kiábrándította ebből a hitéből. A kamattételek olyan alacsony nivóra szállottak le, hogy szinte ára sincs a pénznek. A pénzhiányt rendkívül érdekesen illusztrálják a most megjelenő vidéki pénzügyi mérlegek is nemcsak azzal, hogy a kamatlábnak tavaly keresztültöltés leszállítása épséggel nem akasztotta meg a takarékbetételeknek további szaporodását, hanem mint a »Magyar Pénzügy« pénzügyi szaklap írja, azzal is, hogy a vidéki pénzügyi intézetek mind nagy mértékben esőkenetették

a fővárosi intézeteknél igénybe vett viszontle- számolási hitelüket, sőt kénytelenek nagy pénz- készleteket tartani. Természetes, hogy ily körülmények között az intézetek mind nagyobb tőkét helyeznek el értékpapirokban, másfelől pedig megindult a kamatlábleszállítások második sorozata, amely most már egyes vidéken a még nem látott $3\frac{1}{2}\%$ os kamatlábat hozza felszínre. Hogy ez az abnormis pénzbőség sok fejtörést okoz a vidéki pénzügyintézetek vezetőinek, mutatja egy kisebb vidéki pénzügyintézet évi jelentésének következő passzusa: „A vidéki takarékpénztárak, melyek ma tulsúlyban egyedül még csak a váltóleszá- mitolásra vannak utalva, hova-tovább kénytelenek lesznek egy kezdő ipar létesítésének segédezkö- zül szolgálni, hogy ezzel maguknak új bevételi forrást nyissanak, mert folyton szűkebb keretbe szoruló váltóleszámitolási üzletért, mely még min- dig keletkező új és újabb takarékpénztárakkal lépést tartani nem képes, előbb-utóbb más tere- ken kell rekompenciációt keresni.

Egészséges gyomorhoz mindenképp rendes erőteljes emésztés szükséges. Sajnos éppen ez irány- ban azonban sokszor vétkezünk és így támad: gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmat- lanság, főfájás, kólika, vérszegénység, stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvszert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egész- ségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi „Bradi-féle Máriacelli gyomorsepek“ évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbajoknál. Üvegje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakod- junk.

Országos vásár idejének megváltoztatása. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Egerváron* a március 19-re eső országos vásárt ebben az évben kivételesen március 17-én tart- hassák meg.

Köztudomású, hogy köhögés, rekedtség és el- nyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világ- hírfű „Egger“-féle mellpasztillák, melyek a gyom- rot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogueriában. Doboza 1 K és 2 K. (Próbadoboz 50 fillér.) Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtot- tak 117 db szarvasmarhát s eladtak belőlük 58 dbot. Sertésekből felhajtásra került 416 db, eladtak belőlük 265 darabot.

Ki akar egyéves önkéntes lenni. Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta sikeresen műkö- dik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle, miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkivánt iskolákat nem végezték, előkészütségükre, foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkészett. Születési év közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert tanfolyam igazgató Debre- czenben.

Állategészségügyi kimutatás. Vármegyénk te- rületén a földművelésügyi miniszteriumhoz beér- kezett hivatalos adatok szerint f. hó 7-én két községben veszettség, 3 községben ragadós száj és körömfájás, 1 községben sertésorbáné, 22 községben sertésvész volt.

A talaj tápanyag szükségletének meghatá- rászáró! Talajaink termőképessége azok táp- anyagtartalmától van függővé téve, a melynek fentartása és fokozása a gazda kezében összpont- osult. A talaj tápanyagtartalma, tápanyaggazda- sága nem egy meghatározottfogalom; annak mér- vét, mennyiségét meghatározni, kiszámítani nem áll módunkban, legalább ez idő szerint nem le- het sem chemiaileg sem semmiféle más módon megállapítani azt, hogy a talajban levő küön- böző tápanyagokból mennyit képes a növény saját részére felhasználni; azaz a chemiaileg ki- mutatott foszforból és nitrogénből vagy bár- mely más szerves, avagy szervetlen anyagból mennyi van a növény által könnyen felvehető állapotban. Tehát a kimutatott tápanyagok bő- séges jelenlétéből még korántsem lehet követ- keztetést vonni, egyúttal arra nézve is, hogy azok a növények által szintén oldhatók és fel- vehetők lesznek s hogy azokat a növény képes

lesz saját gyarapítására szervezete felépítésére fordítani. A talajok egyes tápanyag iránti szük- ségleteiről más módon mint növénytermelési ki- sérletekkel magunknak pontos képet nem alkot- hatunk, mert ha jelen is vannak az összes leg- fontosabb tápanyagok, nem okvetlenül bizonyos egyúttal az is, hogy azok felvehetőek is. Ha pe- dig csak egyetlen egyben is hiányt szenved a növény, az már igen jelentékenyen csökkenti azok terméshozamát, mert termelési szabályként állí- tható fel ez, hogy a növények sikeres termelése mindig a talajban minimális mennyiségben jelen- levő tápanyagtól van függővé téve. Ne sajnál- juk tehát erről műtrágyázási kísérletekkel meg- győződést szerezni s a hiányt ugyancsak ezek alkalmazásával pótolni.

A divat.

— A Divat Ujságból. —

Valamint a farsangot gyakran lakodalom kö- veti nyomon, úgy a divatlapban a bál ruha nyomán rendszeren a menyasszonyi ruha jelen meg. A Divat Ujság is, — minek rontaná a jó szokást, — a farsang vége felé beállított három esinos menyasszonyi ruha mintájával. Az egyik batiszt, a másik mohárselyem, a har- madik posztból készült. Ez utóbbin van a legtöbb esipkedész, tán hogy a posztó nehézsé- gét enyhítse. Ámbar alig van erre szükség a most divatos, úgy nevezett drapp sublin (dra- szüblin), vagyis a felséges posztó oly finom, oly simulékony, akár a kesztyűbőr. A menyasszonyi ruha uszálya mérsékelt. A fátyol marad a régi nagy köpenyszerű illúzió, köröskörül szegetten. A koszoru alacsony, egyenes, legfeljebb oldalt egy kissé bokrosabb. A fátyol feltűzésének há- romféle módját mutatja be az ujság. Természe- tesen mindenki úgy tűzi a magáét, ahogyan legjobban illik az arcához.

Mind a három ruhának megvan kisebb fi- gurában a hátsó rajza is, hogy könnyűség az elkészítését. Természetes, hogy a ruhák díszét nagyon lehet még egyszerűsíteni is, ha teszem például a menyasszony kis termetű, úgy, hogy nem igen bír el az alakja díszes ruhát.

A menyasszonyi ruhák mellett már most is foglalkozunk a serdülő leánykák ruháival, a kik az idén készülnek az első áldozásra vagy a kon- firmációra. A lap legutolsó oldalán négy leány- kát és egy fiút mutat be. A leánykáknaál a 13—15 évet szoktuk az ugynevezett hálátlan kornak nevezni, mert akkor esupa kéz-láb a nyurga, erősen növekedésnek induló gyermek. Alig is illik egyéb a termetére a kissé bő, ránc- os bluzderék és egyéb ehhez hasonló derékvál- fajok sokaságánál. Semmi, a mi szoros, a mi a formákat elárulja, nem igen alkalmas ebben a korban, mert a formák rendszeren egy kissé szögletesek, aztán meg hétről-hétre változnak, A szoknya már nem teljesen rövid, de világért sem hosszú. Olyan bokáig érő fajta. A dísz és általában a ruha egész kiállítására még egy kissé nagyos. De mindenütt meg kell rajta látszani a gyermek fejlődésének tért engedő kényelemnek. Semmi sem kinosabb, mint egy pattogóan fes- zes, szűk, a lányka minden mozdulatát feszé- lyező ruha. Ennél csak még egy csunyább van, ha t. i. a jó mamák nagy szetetéjükben annyi mindenfelét raknak serdülő leánykájuk ruhájára, hogy háromra való díszítés is kitellett volna belőle. A fő az izléses egyszerűség és a helyes mérték megtartása mindenben.

A mi pedig egy ilyen kis ruha színét illeti, hát én magam részéről feltétlenül a fehérét pár- tolnám. Legyen az most posztó, alpakka, kasmír voile, vagy batiszt — kinek kinek a módja és izlése szerint — az már mindegy. A mi a kér- dés gazdaságos oldalát illeti, a kis leánynak, kivált nyáron, hát ez sem lehet akadály. És van e szebb a világon a fehérbe öltözött üde leányseregnek? Az ő szépségükkel még a virá- gok közül is tán csak a fehér viola szépsége mérközhetik.

Ida.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való székfűléssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélsze- rűbben a kiadóhiva alba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten VIII., a Rókt Szilárd-utca 4. számú házában van.

Irodalom.

Egy érdekes könyv. Dr. Csizmadia Alajos dunaszekesői káplán, egy tudományosan képzett, széles látókörű pap „Bűnözés világa“ cím alatt megjelent vastag kötetben adta ki tanulmányait, amelyek nemesak a büntetőjogi kérdéseket, ha- nem számos szociológiai kérdést ölelnek fel. A szerző teljes készütséggel, a modern tudományok minden fegyverével ellátva küzd feladata nehé- ségeivel. Okfejtéseit a biológia, antropológia meg- lepően gazdag ismereteire alapítja s még kitűnő megfigyelő képességgel tárja föl állami, társa- dalmi életünk sok fonákságát, a társadalmi tudományok világánál keresi a bajok orvosságát. Munkája bevezetésében a büntetőjogi elmélete- ket ismerteti, a kérdésnek egész irodalma fölött tart szemlét s a büntetés jogi alapját magyarázza. A második részben részletesen ismerteti a maga iskolájának, a természettudományi iskolának el- veit s lehető bírálatot mond a kriminológusokról. A harmadik rész a források bő ismerteté- sével a természettudományi iskola méltatásának van szánva. A mű legértékesebb fejezete azon- ban a két utolsó. Ezekben veszi sorra a bün- eselekmények forrásait, még pedig a negyedik- ben főképp a környezet (médiüm) befolyásairól, az ötödikben az egyén degenerációjáról szól. Különösen két okát emeli ki a bűnöknek t. i. a nyomort és a nevelés hiányát. Az előbbit illetőleg találó fejtegetések sorával mutat rá a javak igazságtalan megosztásának s vele a nyomor előidézésének okaira, felsorolja a tulaj- don, a munka, a verseny hatását s meggyőző erővel reál mutatta az önzés gazdasági rendsze- rének végleteire, a kereszténység igazi szellemére hivatkozva követeli a gyengék oltalmazását. Tárgyalja a népesedés, a prostitúció kérdéseit, majd a bünt előidéző testi és szellemi defectu- soknak hosszú sorát. Ilyen alapokra építve az életből ellesett sok frappáns példával, gyakran satirikus élességgel emeli ki azt a fonákságot, hogy míg az állam ugyszólván semmit sem tesz arra, hogy azt, a ki akár öröklött, akár szer- zett terheltségénél fogva züllésnek indult, hogy ebből kiragadjon anélkül, hogy a büneselekmé- nyek igazi okára figyelemmel lenne: könyörület nélkül alkalmazza törvénykönyve szakaszait. Találón hangsúlyozza, hogy míg az orvosi tu- domány már tisztában van avval, hogy a meg- előzés fontosabb a gyógyításnál, addig az állam büntető politikája csak gyógyítani akar (még pedig oly tökéletlen eszközzel, mint a börtön), de a bajok megelőzésére alig tesz vala- mit; hogy az állam még mindig csak az egyé- nekben jelentkező kriminalitás ellen küzd, de a tömegekkel nem veszi föl a harcot. Ilyen tételeknek egész tömegét tárja föl meggyőző erő- vel a szerző. — A rendkívül érdekes munka kapható a szerzőnél Dunaszekesén 10 koronáért. Bolti ára 12 K.

Kérelem a magyar hölgyekhez! A közel jövő- ben „Magyar Hölgyek Világa“ címmel egy nagyobb szabású mű fog megjelenni, a melyben társadalmi, lélektani és lelkiismeretbeli kérdések- ben tárgyalva, megírásra kerül a hölgyek vilá- gát érintő minden probléma s első sorban maguk- nak a hölgyeknek tollából. — A kedély, érzelem és gondolkodás világát, s szóval: a lelkét a höl- gyeknek óhajtjuk művünkbe fektetni. Ennyi — hisszük — elég a kiváló érdekesség és vonzó tartalom jelzésére. Kérjük a hölgyeket, kegyes- kedjenek címeiket velünk tudatni, hogy a témákat közlő iverk szétküldhetők legyenek. Megkeresések a „Magyar Hölgyek Világa“ szerkesztősége Szol- nokon, Rékási-út 29. szám alá (Jász-Nagykun- Szolnokvármegye) intézendők.

Magyar Könyvtár. E nagy népszerűsége ju- tott vállalat legújabb sorozatát Jókai egy füze- tével nyílja meg, amelyben a koszorus író leg- újabb keletű utleírásainak közlése kezdődik. Ézuttal az 1893-ból való „Genuai levelek“ és az 1898-ból való „Nizzai levelek“ vannak soron, amelyek könyvalakban ezuttal először jelennek meg, bizonyára mindazok örömeire, kik e pomp- pás képeket annak idején már a hirlapokban olvasták. Igen jó gondolat volt kiegészíteni Petőfi munkáinak Magyar Könyvtárbeli kiadá- sát a „Tigris és hiéna“ című szomorújátékkal is, amely tudunkkal csakis a költő összegyűj- tött munkáinak drága kiadásában jelent meg és Petőfi munkáinak felszabadulása után sem vált hozzáférhetővé semmiféle olcsóbb formában. — A külföldi belletristákat Vilkie Collinsnak egy mesteri tollal megírt, izgalmas novellája képviseli

melynek címe „Párbaj az erdőben“, amelyet Mikes Lajos fordított le magyarra. A Magyar Könyvtár minden számának ára 30 fillér; kapható minden könyvkereskedésben, vagy a Lampel-Wodianer-féle kiadóhivatalban, Andrásy-út 21.

Csarnok.

Utazás egy házasság körül.

(Folytatás.)

Legelőször Somogyországban kötöttünk ki. Négyes fogat jött elénk, amelyet urambátyám ez alkalomra összeállított. Inas is várt bennünket. A libériája kifogástalan volt ugyan, de a dressurája némileg fogyatékos. Persze tegnapelőtt még juhászbojtár volt szegény.

Amint leszálltunk, egyenesen felém rohant. — Ugye magik azok a burkusok, akik mihozánk gyűnnek?

Istentelen somogyi utakon elértük urambátyám kuriáját. Az öreg hálásan akarta megszoritani a markunkat, de mikor az anglusomat meglátta, visszakapta a kezét, három szép hügom pedig alig birta a nevetést visszatartani. Csak a mama maradt nyugodt, mosolygós. Neki nem imponál a külső.

Tom barátunknak azonban nagyon tetszettek a leányok. Estére kelve azon sürgött, hogy most már itt volna az esküvő ideje.

— Nem addig van ám az, mister — mondok. — Először kipróbálják ezek az urak az embert. Kinézik, mi van benne jó és rossz tulajdonság, aztán majd nyilatkozhatunk.

Urambátyámnak nem tetszett a firma, de az anyjuk kedvéért nem bánta volna, ha nyélbe sül a dolog, ámbar olyanformán nyilatkozott, hogy sehogysen szeretne unokái gyanánt apró csimpanzokat a keblére ölelni. Egyébként jutalmul még szabad választást engedett leányai között, ha esetleg házasodni akarnék.

Az öreg ur mindenféle módon igyekezett a vendéget mulattatni. Kiállt vele a verandára és végigmutatott a síkon a láthatár széléig:

— Látja uram, ameddig lát? Nohát az mind az enyém. — Megjegyzem, hogy az öreg rövidlátó volt, nagyon rövidlátó, mert a birtoka csak olyan széles volt, hogy ha a nyulat az egyik szélén jól megkergették, a másik széléig még meg sem tudott állni.

Tiszteletünkre nagy vendégség volt a háznál. Egymásután robogtak be a jókedvű vidéki fiúk, akiknek hosszú prédikátumaik vannak ugyan, de az ősi juss már elfogyóban vagyon. Tom csak hallgatta a hosszú neveket és sziszegve dugta zsebre a kezét minden barátságos kézszorítás után. A leányok sugtak-bugtak a fiukkal, ezek meg komplottot főztek, hogyan lehetne az ángolt megugratni szívük bálványai mellől.

Megróbáltak kártyázni. Mikor tömött tárcáját az anglus az asztalra csapta, felsóhajtott az egyik ur, hogy mekkora váltót fizetnének ki ennek az aláírásával. Tom nem tudott ugyan ferblizni, nekem kellett háta mögé ülni, hogy segítsék neki. De oly impertinens szerencsésen kijárt a lapja, hogy összenyert minden pénzt. Azután ittak. A gyöngye somogyi bor sehogysen győzött rajtuk. Azután elkezdtek Tom urnak Amerikát szólni. A yankee azonban mindenre azt válaszolta, hogy tökéletes igazságuk van. Viszapattant róla minden nyil. — Azután következett a vacsora.

Ami nem sikerült a fiuknak, azt keresztülvitte a mama akaratlanul. — Az első fogás jóféle borjupaprikás volt.

— Ebből egyék, mister. Ez magyar speciális. A Klárka csinálta.

Az angol jól kimert az illatos eledelből, de

mikor beleharapott az első falatba, tátva maradt a szája s akkorát tüszentett, mint egy pisztoly durranás.

De Tom ildomos fiu, aki megeszi, amit kieszed. Izzadt bár, de az utolsó falatig elfogyott a pörkölt, sőt szegény feje még dicsérte is. Ez kellett csak a mamának.

— Klárkám lelkem, kináld még a mistert. — No csak egy keveset — Majd én kiválasztok egy pár jó falatot . . . Már ez nálunk így szokás.

Hát a misternek újra enni kellett. Evett hősi elhatározással. — Aztán jöttek a kalbászok töltött paprikával, aztán a vadhus, meg a turós csusza.

Mindig hallottam, hogy a magyar konyha főzte nem külföldi embernek való, de irgalmatlanul bebizonyította az én jó asszonyoném mister Blackkel. — Tom ur kék, zöld volt, mire a vacsorának vége lett. Akkor aztán elkezdett az angolon a társaság osztozni. Holnap vadászat Csathó Palinál, holnapután bucsu Jánossyéknaál, aztán névnap a Pászthóéknaál. Csináltak egy hétre való programot. Kezetadtunk rá és aludni tértünk.

Alig feküdtem le, mister Black, mint éjfélí kisértet, egy fehér lepedőbe burkolózva a szobámba lépett. Arcának iszonyu kifejezése volt.

— Uram — szól kisérteties hangon — meddig maradunk itt?

— Egy hétig; ameddig a programmunk szól.

— De én nem maradok. Én megyek vissza Amerikába.

— Hát Klárka?

— Már uram én olyan perszonával, aki vitriollal főzött bivalyhust eszik, az életemet össze nem kötöm s ahol megtömnék mint egy ludat, ott én nem maradok. Jön, vagy nem jön?

Az aludt vérü anglus revolvert húzott elő a burnusza alól s a vaval kényszerített az elutazásra. Éjnek idején, tolvaj módra kellett vele megszöknöm. Én egy levelet irtam az öregnek, Tom pedig yankee modorban készített névjegyet hagyta hátra, amelyről urambátyámék mai napig emlegetik. — Az apjának azt irta, hogy olyan országban járt, ahol az emberek csak esznek, esznek s az idegent agyontömik izzasztó nemzeti eledelekkel.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői-üzenetek.

Dr. Cs. — Ezuttal csak néhány sort közöltünk. Ha elolvassuk, többet is írunk róla.

Sz. J. — Még nem egészen jól perdül. De ha többet ír és tanul, sokra viheti.

A. J. — Köszönjük. Jönni fog. Jövőben is szívesen látjuk.

H. M. — Muraköz kulturájáról irt cikkje jövő számunkban jön.

Foulard selyem 60 krajcártól 3 ftt 70 krig meterenként bluzoknak vagy ruháknak. Bérmentve és már megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára Zürichben.**

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammenként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.60	7.80
rozs		5.90	6.10
árpa		5.50	5.80
zab		5.20	5.30
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
tengeri		—	—
lóher		45.—	55.—
bükköny		4.50	5.—
burgonya		—	—

Nyilt-tér.)*
Dr. Blum Robert

fogorvos specialista

Budapestről

Zalaegerszege az „Arany-Bárány“ szállodában

műfogakat

és

fogsorokat

legujabb módszer szerint helyben elkészített **FUCHS MÁRK.**
dr. Szász Géza fogorvos volt
— technikai vezetője által. —

MERCUR váltóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám.

vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat

és azokra, valamint minden egyéb

értékpapir és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdégyekben szakszerű felvilágosítással szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legelőssőbb díjszabás kívánatra bérmentve.

Rövid levélczim: **MERCUR, Budapest, Fürdő-utca.**

Részvénytőke 1,000,000 korona

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**

Társ szerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Árverési hirdetés.

Az alsólendvai volt urbéres közbirtokosság tulajdonát képező legelő erdejének, nevezetesen tővön kijelölt 231 db 26—50 cm. és 610 db 52—100 cm. mellmagasságban mért átmérővel bíró kocsányos tölgy törzsek összes fatömege **folyo év február hó 17-én délelőtt 9 órakor** Zalamegye Alsólendva nagyközség városházánál tartandó és zárt ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen el fog adatni.

Kiküldési ár 30262 K. Bánatpénz 3026 K.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 3026 korona készpénzzel, vagy óvadékképes értékpapirokkal felszerelt zárt ajánlatok, — melyekben a felajánlott ár számmal és szóval kiirandó, valamint hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s magára nézve kötelezőnek tartja — elfogadtatnak — ellenben utó, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Árverési feltételek Alsólendva nagyközség bírájánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az erdő egyenes helyen, a vasuti állomástól csak egy kilometer távolságra fekszik.

Baranyai Kálmán
községi főjegyző.

Toma János
városbíró.

Malom bérbeadás.

A pozvai határban levő, az ollári urodalomhoz tartozó, vas szerkezetű henger-székkel ellátott, a Zala folyamon levő

malom

jövő évi április hó 24-étől több évre kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Szily Dezső urtól Ollárban.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

**NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
B KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

Köhögésben

szenvedő

kisértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatáságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögésnél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Eladó

1000 db fenyőpadló

8" széles, 2" vastag, asztalos munka és építéshez alkalmas.

1 darab ára 50 f.

Brüll Dezső
Zalanova.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angolnyelven és rafias eljárással készített kítűnő minőségű, vagyonilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfaj szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak bizonyultak.

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak.

Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott I-ső rendű lugasgyűjtemény ára: (melyeknek megeredéséért és jóságáért felelősség vállalatik). 1. Kis összeállítás 15 darab 5 korona, 2. nagy összeállítás 30 darab 10 korona.

a) Borfajok:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra: 1000 darab 200 korona, 100 darab 22 korona, 10 darab 2 korona 50 fillér.

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők.

1000 darab 220—240 korona, 100 darab 25—30 korona, 10 darab 3—5 korona.

Hazai szőlőfajok. — Filloxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware). A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívüli korai direct-termő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodai mászláshoz és a madeirához. Silányabb kerü vagy homoki borok feljavítására, gyengébb évbéli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delavare francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronospórának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort, s méltán nevezhetjük borok királyának. A jövő szőlészet kincse. Mindenütt megterem, úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megfordított, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása —20° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákon, kerítések és házaik fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken, mint szőlőlugas tenyésztessék.

100 darabból álló lugasgyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály. Mintabor 2 korona. (Delaware.)

Ripária portális telepek.

Nagy mennyiségű ripária eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok palackokban úgy mint hordókban, kiesinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhető s kivánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

Az Érmelléki Szőlészeti és Borászati szakközlöny, mint országos hirdetés kiadva.

Székelyhid (Biharmegye.)

LIPIENTON CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

A Richter-féle
egy régi kiprobált háziasított, amely már több mint 34 év óta megpróbáltatott hadiszőléséi alkalmazhatók kórházi, étkezési és orvosi célokra.

Ittél. Silányabb utazások miatt becsúszások előfordoznak a „Horgony”-fényképpel és a „Richter”-ozog-pégyzéssel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k.

Arban a legjobb gyógyszerárban kapható.
Richter: Török József Gyógyszeresével
Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
császár és kir. udvari szőlőkész.
Budapesti.

Eladó péküzlet.

Zalaegerszegen a Körmen-di utcában igen alkalmas helyen jól jövedelmező és félszázadot meghaladó időn át virágzó

péküzlet

a hozzá tartozó házzal és felszereléssel együtt jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett — haláleset miatt — minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos

Özv. Part Sándorné.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintelyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Kiadó lakások.

Ritscher Gyula házában (Körmen-di-utca 29) az emeleten 1 négy szobás lakás, a földszinten egy három szobás lakás 1904. május hó 1-ére

kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Fürst Sándor urnál vagy a háztulajdonosnál Bécs, IV. Alegrasse 62.

Partie és maradék áruház

Moreno s Bader

Budapest, Ferenciek-tere 7. (Ferenciek bazára).

Óriási partie eladás vászon, gyapju és mosókelmékben, eddig valóban el nem ért áron. Ezek közül felemlítjük: Chiffon és vásznak fehér- és ágyneműkhez stb. mélyen a gyári árak alatt. Francia és jour batisztok legujabb gyönyörű kivitelben, előbbi ára 45 kr, most csak 20 kr.

Szenzációs! Hymalaja, Kamgarn. tartós, lágy fogásu tiszta gyapju szövet, legjobb minőség 120 cm. széles, 10 divatszínben, azelőtt 1 forint, most csak 56 kr.

Ezen és más cikkekből ingyen és bérmentve küldünk végből vágott mintákat, míg a készlet tart. Megrendeléseket utánvétellel pontosan eszközölünk. A nem megfelelő árut kívánatra visszafogadjuk.

Fehér ajour batiszt métere 10 kr.!

Kérjen

csak Ön

Selle és Kary-féle

Legjobb tisztítószer

minden finom lábbelire; sárga és fekete.

Különösen ajánlatos Box-calfs, Oscaria, Chevreaux-és Lackcipőhöz.

BÉCS XIIII.

Faarverési hirdetés.

Az ortaházi volt urbéres közbirtokosok tulajdonát képező erdejének rendes évi vágásában előjövő tővön kijelölt 63 darab 30—80 cm. mellmagasságban mért átmérővel bíró tölgytörzs egész fatömege

f. évi február 24-én

d. e. 10 órakor Zalamegye Ortaháza község bírójának házában tartandó nyilvános és zárt ajánlattal egybe kötött árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 1849 K, bánatpénz 184 K.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 184 korona készpénzzel, vagy óvadékképes értékpapirokkal felszerelt szabályszerű zárt ajánlatok — melyekben a felajánlott ár számmal és szóval kiiradó, valamint, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s magára nézve kötelezőknek tartja — elfogadtnak; ellenben utó- vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Árverési feltételek Ortaháza község bírójánál megtekinthetők.

Közbirtokossági elnök.
Ortaháza u. p. Páka.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg ételek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszervét anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérvérvételre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kölikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérvérvételnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérvérvételt s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatin, Marezali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvar, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsóönd, Mura-Szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában
= Zalaegerszegen. =

Pénzt,
sok pénzt,

havonként 1000 koronáig
kereshet mindenki tisztességesen minden szak-
ismeret nélkül.

Küldje be címét E 473
jellege alatt a következő
címe: Annoncen-Ab-
teilung des „Merkur“
Mannheim, Meerfeldstr.

Óh Jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásodás
ellen gyors és
biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Dr. Klein Lajos, Sümegen:
E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárakban.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.)

Sürgöncim: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, VI. Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Hitelt nyujtok
1-2-3 évre (kamat nélkül) városok, községek, megyék, vízszabályzó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetségek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.
A hitelnuyjtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teának keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

Szabászati tanfolyam.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy lakásomon, Uri-utca 20. sz. alatt február hó 15-től kezdve

szabászati tanfolyamot

nyitok. Rajzolás, a szabászattal együtt 6 heti időtartam alatt a legtekélyesebben el lehet sajátítani, naponként 2 órai oktatással.

Értekezni bármely időben lehet.

Schlesingerné Fuchs Teréz.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24.** A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz **Brunnen-szappan** veendő.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Hirdetmény.

A Zalamindszent községhez tartozó Pacsapusztai Egerváry-féle erdőben (Zalalövő község mellett)

tölgy-, cser-, bükk- és fenyőfákat

adok el, melyek e célból számokkal vannak megjelölve. Az eladásra kijelölt fákra nézve Czinder János zalalövői lakos ad felvilágosítást. A vételárra nézve nálam, alólírott Dr. Czinder István ügyvédnél teendő ajánlatok, a ki egyezség esetén az adás-vevést is megkötöm.

Dr. Czinder István.